VOOR GOEDE WAARDE
IN JONGENS KLEEDEREN
GA NAAR DE
Economic Outfitting Co.,
FABRICEERENDE KLEEDENMAKERS,
KAAPSTAD.

De Zuid-Afrikaan
VEREENIGD MET
ONS LAND.

KLEEDERMAKERIJ DEPARTEMENT.

Schrijf om patronen en Zelfmetings vormen naar de Economic Outfitting Co., Broeken die passen 15/6, 18/6, 21/ Pakken die passen 55/ 65/- 75/-. Blauw Serge Pakken 65/-
Post Vrij in alle gevallen
Hoek van Plein en Spin Straten, KAAPSTAD.

DEEL 67.—No 6,239.] [ENKEL EXEMPLAAR 3 PENCE] KAAPSTAD, DINSDAG, 4 FEBRUARI, 1896. [Dit Blad verschijnt driemaal per week: Dinsdags, Donderdags en Zaterdags. Intekenings-prijs per jaar £1 10 postgeld ingesloten vooruit betaalbaar.]

PUBLIEKE VERKOOPING
— ZAL —
Op den 4den MAART, 1896,
— PLAATS VINDEN —
Voor Rekening van den Boedel van wijlen P. J. VERDOES,
TEGENOVER DE WINKEL VAN DEN HEER KLEYN, CALVINIA
'S VOORMIDDAGS TEN 10 UUR,
HET VOLGENDE:

I. De welbekende plaats Kliprug en Gouvernements Gronden Schaphoek, distrikt Calvinia, Veldkornetschap van Voor Hantam, groote 6465 Morgen. De plaats heeft een prachtigen Tuin die beplant is met vele en alle soorten van Vruchtboomen, ook duurzame waters en prachtig veld voor alle soorten van Vee, groot en klein, Woonhuis, Stallen, Molen, enz., enz. Zij is ook bekend voor een van de beste Zaaiplaatsen in het distrikt van Calvinia.

HUISRAAD.

VERGEET NIET WOENSDAG, 4 MAART 1896.

Een Kans voor alle die een Goede Plaats willen hebben.

CREDIET ZAL GEGEVEN WORDEN.

WILLIAM MARSH, Eenig Curator.

UITVERKOOP.

Thorne, Stuttaford & Co.

DE UITVERKOOP VAN
Overtollige Zomergoederen
IS NU AAN DEN GANG.

KOOPJES IN ALLE DEPARTEMENTEN.

Thorne, Stuttaford & Co.

Zuid Afrikaansche Associatie.
VOOR DE
Administratie en Bereddering van Boedels.

VERKOOPING VAN
WONINGEN
TE STELLENBOSCH,
Op Woensdag, 5 Februari,
OM 10 UUR V.M.

DE Executeuren in den Boedel van wijlen FREDERICK PIETER HAUPEPLEISCH, zullen per Publieke Veiling verkoopen op bovenstaanden datum:

1. De welbekende, behoorlijke Woning van overledene, gelegen in Dorpstraat, Stellenbosch. Het Huis heeft twee verdiepingen, onder ijzeren dak, bevat 6 Kamers en gewone gerieven, Stallen, Buitenkamers, Tuin. Dit eigendom kan met betrekkelijk weinig kosten in een Logieshuis veranderd worden.

2. Een Huis met dubbele verdieping onder ijzeren dak, met 8 Kamers, enz., en Tuin eraan verbonden.

3. Enkel-verdieping Huis, 7 Kamers, Stal, Wagenhuis, en een Tuin, beplant met een keur van uitgezochte Vruchtboomen.

Nos. 1, 2 en 3 staan naast elkaar.

4. Huis met twee verdiepingen, hoek van Dorp- en Andringa-straten onder ijzeren dak, 5 Kamers en gewone gerieven.

5. Een Huisje van Twee Kamers, onder ijzeren dak.

De Eigendommen liggen prachtig, worden goed verhuurd, en hebben water uit het Reservoir. Een prachtige gelegenheid is er nu voor hen, die een begeerlijke woning en loonende geldbelegging zoeken.

Terzelfder tijd zal te koop worden geboden het gewone assortiment Huisraad, waaronder Eettafel, Sofa, Kleerenkast, Bedsteden, Stoelen, enz.

HY. GIBSON,
Secretaris.
Agent voor de Executeurs.

5 Kerkplein, Kaapstad,
25 Januari, 1896.

J. G. MADER, Afslager.

50 Eerste-Klasse Top Ezels, 3 tot 6 jaar,
10 Gedresseerde Paarden,
30 Slachtossen en Koeien.

Op Donderdag, 6 Februari,

ZULLEN opgemelde publiek verkocht worden aan Klapmuts Statie. De Ezels waaronder verscheidene kleurspannen, zijn goed geteeld, geschikt voor dadelijk gebruik en in eerste-klasse conditie, groot en sterk, zijnde het grootste gedeelte van 13 hand twee tot 14 hand 3 duim en de aandacht van koopers waardig.

P. G. MARAIS, P.G. zn
J. S. Marais & Co., Afslagers.

"IJZERFONTEIN"
en "JACOBUSKRAAL"
TE KOOP.

TENDERS zullen door den ondergeteekende ontvangen worden tot op Zaterdag, 1. Maart, 1896, voor het koopen van bovengenoemde plaatsen.

1st. IJZERFONTEIN groot 2000 Morgen en 400 Roeden gelegen aan de Zeekust, nabij Darling, in de Afdeeling Malmesbury, heeft een prachtigen Zoutpan die jaarlijks duizenden Mudden Zout oplevert, een goede Afschepingshaven in de nabijheid van de Woonstede, zoodat de Boerderij met weinig kosten kan worden gedreven.

2de JACOBUSKRAAL groot 1490 Morgen, gelegen nabij de Zeekust, en annex bovengenoemde Plaats IJzerfontein. Als Veeplaatsen zoowel als Zaaiplaatsen zijn zij alombekend als twee (2) der beste in het district; beide plaatsen hebben volop en standhoudend versch Water.

Termen van betaling zullen zeer gemakkelijk gemaakt worden.

Voor verdere bijzonderheden dee men aanzoek bij.

J. W. STIGLING,
Wets- en Algemeen eAgent.

Hopefield, 20 Jan., 1896.

PUBLIEKE VERKOOPING
Te "Lakenvlei," Victoria West Afdeeling,
OP WOENSDAG, 26 FEBRUARI, 1896.

BEHOORLIJK gelast zijnde door den heer CHARL A. CILLIERS, die besloten heeft om de Boerderij op te geven voor eenige jaren en zich ter woon aan de Paarl te vestigen, zal de Ondergeteekende publiek opveilen:

I.

De Huur voor een tijdperk van 5, 7 of 10 jaren van zijn alombekende uitmuntende Graas- en Landbouwplaats "LAKENVLEI," groot 8,200 Morgen.

Om iedereen eene kans te geven zal "LAKENVLEI" eerst in Twee Gedeelten en later het geheel opgeveild worden n.l.:

(a) Het gedeelte bekend als RAMFONTEIN, groot over de 3,000 Morgen, waarop een gerieflijk Woonhuis staat, alsook Wagenhuis, Buiten Kamers, Stal, enz. Bij het woonhuis zijn landen (met klipmuur omringd) voor 6 (zes) Mudden Zaad, met genoegzaam water voor dezelve; en

(b) LAKENVLEI, omtrent 20 minuten te paard van Ramfontein, groot over de 5,000 morgen. Op deze plaats is een der prachtigste en meest gerieflijke Woonhuizen in het geheel Nieuwveld. Dan zijn er ook eerste-klas Buitenkamers, Wagenhuis, Kafhuis, Molenhuis, benevens een gerieflijk nieuwgebouwd Huis voor een bijwoner. Omheinde Landen voor 12 Mudden Zaad, waarvoor er jaar in jaar uit een genoegzame voorraad water van een eeuwigdurende fontein is. Al het Graan wordt zonder eenige moeite op de plaats verkocht daar het even ver is van Victoria West, Beaufort West en Carnarvon.

RAMFONTEIN als LAKENVLEI zijn tot zulk eene staat van volmaaktheid gebracht dat de gelukkige man die er in slaagt een van beide te bekomen alleen zijn Vee daar behoeft te brengen, te ploegen, te zaaien, te maaien en dan oogst binnen te halen, en hij zal wanneer zijn huurtijd tot een einde loopt in staat zijn om te doen zooals de heer CILLIERS thans doet, d.w.z. zich ter woon gaan vestigen volgens zijne keuze en in gemak zijn leven door te brengen.

II.—LEVENDE HAVE:

800 Merino Ooien, 400 Gust Ooien, 300 Jonge Ooien, 450 Hamels, 400 Jonge Schapen, 100 Oude Ooien, 20 Merino Rammen, 240 Boer Bokken (waaronder zijn 75 Kapaters), 2 Paar Donkerbruin Karpaarden, 1 Paar Bruine Rij- en Karpaarden, 1 Vos Reun Karpaard, 1 Oprechtgeteelde Hengst, zooals in het Nieuwveld geen ander te vinden is, 3 Jonge Paarden, 4 Merries met Veulen, 6 Merries, 7 Eerste-klas Muilezels (waaronder een paar prachtige Karezels), 4 Beesten, 4 Struisvogels.

☞ Wij weten allen dat de heer CILLIERS een progressieve en ondernemende boer is, dus kunnen wij verwachten om zijn Vee van A1 Ras en in goede conditie te vinden.

III.—BOERDERIJGEREEDSCHAP:

1 Nieuwe Veerwagen, 1 Veer Bokwagen (zeer gerieflijk op eene plaats), 1 Nieuwe Afslaan Tentkar (3 Veeren), 1 Span Tuigen van 10, 1 ditto van 4 met lange Strengen, 3 Paar Achter Tuigen, Zwingels en Kettings, 3 Zadels en Tooms, Halters, Nieuwe Molen Machine, Waschmachine, Dubbele-voor Ransome Ploeg, 2 Enkele-voor Ploegen, 1 Howards Eg, 1 Wal Ploeg, Graven, Pikken, enz., enz.

IV.—HUISRAAD:

Ledikanten, Waschtafels, Stoelen, Tafels, Rustbanken, Glas- en Aardewaar, Keukengereedschap veel te veel om te melden.

De Verkooping zal beginnen precies om 9 ure v.m.

G. a'B. PROBART, Afslager.

Victoria West, 27 Januari, 1896.

EEN ZELDZAME KANS.
Belangrijke Publieke Verkooping
VAN KOSTBARE
VAST EIGENDOM, ENZ.

DE Ondergeteekende heeft instructies gekregen om per Publieke Veiling te verkoopen, ten behoeve van den heer C. J. VAN DER MERWE, die besloten heeft de Boerderij op te geven, op de plaats

Op Woensdag, 12 Februari, 1896,
OM 9 UUR V.M.,

Die welbekende Vee- en Zaaiplaats "Rietvallei," (bestaande uit deelen van de plaatsen Rietvallei en Klipbokkrans) gelegen bij Karoopoort in de Afdeeling Ceres, groot ongeveer 4391 Morgen.

Benevens de Gebouwen op de plaats bestaande uit Twee Groote Gerieflijke Woonhuizen, Stallen en Buitengebouwen, zijn er Drie Groote Kampen van Klipmuur. De plaats is wel van Hout voorzien, heeft een permanenten Watervoorraad voor besproeiing, staat No. 1 in de geheele buurt en is zoo welbekend, niet alleen aan de bewoners van het distrikt Ceres, maar aan de bewoners van vele omliggende distrikten als een uitstekende Vee- en Zaaiplaats, dat er niet verder melding van behoeft gemaakt te worden.

VERDER:

12 Ossen, 15 Koeien, 14 Vaarzen, 19 Jonge Bullen, 10 Paarden, 20 Varkens, 100 Mud Koren, 100 Mud Rogge, 100 Mud Garst, 1 Partij Gezaagd Hout, Smids- en Timmermansgereedschap. 1 Brandewijns Ketel, 2 Groote Meelziften, Vaatwerk en Boerderijgereedschap, enz., enz.

A. BERGMANN, Afslager.

Vendu-Kantoor, Ceres, 20 Januari, 1896.

KENNISGEVING.

KENNISGEVING geschiedt hiermede dat op zekere Wissels en Rekeningen aan ons verschuldigd voor "Kunstmest," een afslag van £1 10s. per ton zal toegestaan worden—zonder prejudice—indien betaald op of voor den 15den dag van Februari 1896, na welken datum wij gereed zijn voor en aandringen zullen op betaling van het volle bedrag, verschuldigd en onbetaald op bovengenoemden datum.

RYAN, ROOD Co.

Zuid-Afrikaansche Associatie
VOOR DE
Administratie en Bereddering van Boedels.

Publieke Verkooping
VAN EEN KOSTBARE
VRUCHTEN- EN VEEPLAATS
IN HET
DISTRIKT STELLENBOSCH.

DE heer J. T. JURGENS heeft ondergeteekende gelast per publieke veiling te koop aan te bieden op de plaats zelve,

Op Zaterdag, 15 Dezer,
OM 10 UUR.

Zijn welbekende en Vruchtbare Plaats "Weltevreden" gelegen omtrent 20 minuten rijdens van het Stellenbossche Station, groot ongeveer 502 morgen. De gebouwen bestaan uit een groot, gerieflijk ingericht Woonhuis, Stallen, Wagenhuis en de gewone buitengebouwen.

De plaats wordt als de beste in de afdeeling beschouwd zoowel voor vruchtencultuur als voor een zuivel plaats. De grond is beplant met een groot aantal wijnstokken en een verscheidenheid keurige vruchtenboomen. De watervoorraad is voortreflijk en het eigendom is wel van hout voorzien, zijnde het laatste reeds een bron van inkomsten. Voor een energiek man moet deze plaats een goudmijn blijken te zijn wegens de vele goede hoedanigheden als bouwplaats en de nabijheid van verschillende markten.

ROERENDE GOEDEREN,

Bestaande uit Levende Have, Paarden, Muilen, Melkkoeien, Ossen, Vaatwerk, Stukvaten, Gistkuipen, Keldergereedschap, Wagens, Open- en Tentkarren, Ploeg, Tuigen, en een hoeveelheid van de gewone soort boerderijgereedschappen.

Termen Gemakkelijk.

HY. GIBSON, Secretaris.

P. J. BOSMAN, Afslager.

Kaapstad, 1 Feb. 1896.

RONDGAANDE ONDERWIJZER
BENOODIGD
Te Cagliari, wijk Vechtkop, distrikt Rouxville O. V. S

APPLICATIES zullen door den ondergeteekende ontvangen worden voor bovengenoemde betrekking tot den 22 Februari 1896. Betrekking te worden aanvaard op 9 Maart, 1896.

Sollicitanten moeten gecertificeerde afschriften van bij de wet vereischte certificaten en getuigschriften van bekwaamheid, goed gedrag en lidmaatschap eener Protestantsche Kerk inleveren.

Salaris £120 per jaar, benevens de schoolgelden.

Billijke reiskosten zullen vergoed worden.

Alleen ongehuwde personen komen aanmerking.

B. N. SWEMMER,
Secrs. Schoolcommissie.

Zastron, O.V.S., 16 Jan. 1896.

KENNISGEVING.

DE Ondergeteekende geeft kennis dat hij een hoeveelheid druiven heeft te koop, op het oogenblik Hermitage en later Hanepoot.

Adres

S. F. NAUDE,
Hex Rivier Statie.

Grikwastad Tweede-Klas Publieke Schoool

APPLICATIES zullen door den ondergeteekende ontvangen worden tot Maandag, 10 Maart 1896, voor een Hulponderwijzeres voor bovenstaande school. Zij moet Engelsch en Hollandsch kunnen onderwijzen, als ook muziek, aan gevorderde leerlingen en ook in staat zijn Gymnastiek te onderwijzen.

Salaris £100 per jaar. Geld voor muziekonderwijs voor de onderwijzeres.

Werk te aanvaarden op 13 April 1896

WILLIAM VAN DRUTEN,
Hon. Secretaris.

Grikwastad,
30 Januari 1896.

Publieke Verkooping.

DE Ondergeteekenden behoorlijk gelast zijnde door den heer MATHIJS GREEF, zullen op

Donderdag, 13 Februari a.s.,
PUBLIEK VERKOOPEN
Te "RONDEKUIL," Nabij HOPEFIELD.

I. Levende Have, als:

200 Aanteel Merino Schapen,
8 Gemeste Ossen,
1 Span Trekossen,
20 Aanteelbeesten,
20 Varkens,
2 Gedresseerde Karpaarden, 3 jaren oud),
2 Jonge Paarden,
5 Merries,
6 Geleerde Ezels.

II. Boerderijgereedschap, als:

1 Bokwagen kompleet (bijkans nieuw), 1 Bakkar (nieuw), 1 Open Kar op Veeren, 1 Lot Tuigen, Zwingels en Kettings, 1 Zelfbinder Daisy in goede orde, 1 Losgooier Daisy in goede orde, 1 Johnston in werkend orde.

III. Graan, als:

200 Mudden Haver, 100 Mudden Baardkoren.

De Villiers, Immelman & Co., Afslagers.

Malmesbury, Januari, 1896.

Zuid-Afrikaansche Associatie
VOOR DE
Administratie en Bereddering van Boedels.

PUBLIEKE VERKOOPING!
PUBLIEKE VERKOOPING!

In den Boedel van Wijlen den heer JOHN G. G. KNIPE.

DE Ondergeteekenden zullen als Executeuren in bovengemelden boedel publiek doen verkoopen te

MONTAGU,
Op Zaterdag, 22 Februari 1896,
Ten 10 ure 's Voormiddags.

VASTGOED:

Twee-Derde (⅔) part of aandeel in Lot No. 443 groot in haar geheel 57 morgen en 488¼ kwadraat roeden.

Deze Eigendom grenst aan de alombekende Lot No. 166 algemeen bekend als "De Kamp" aan Montagu, en is goed voor vee. In goede tijden kan men er ook graan op winnen.

HY. GIBSON,
J. W. KNIPE,
Executeuren.

Kaapstad,
3 Februari 1896.

GIDEON P. VAN ZIJL, Afslager.

In den Boedel van Wijlen ALBERTUS PETRUS STROBOS en JOHANNES GERHARDUS STROBOS Handel drijvende te Sutherland onder de stijl of firma van GEBROEDERS STROBOS.

ALLEN die iets te vorderen hebben van bovengenoemde firma, worden vriendelijk verzocht die binnen 14 weken van datum dezes bij den ondergeteekende in te leveren.

J. G. STROBOS.

Sutherland,
27 Januari, 1896.

BENOODIGD.

EEN Onderwijzeres op een plaats 4 uur van Richmond. Kennis van Hollandsch, Engelsch, Muziek met de theorie, teekenen, en hand werk vereischt,

Salaris £50 p.a. met vrij logies.

Applicatien te worden ingezonden niet later dan 2 Maart. Het werk te beginnen na de April vacantie.

C. VAN DER MERWE.

Klaverfontein, Richmond.

J. S. HOOGENDOORN
AANSPREKER, Enz.

BEGRAFENISSEN Aangenomen Doodkisten Lijkkoetsen en Rouwgoed Geleverd in den Kortst mogelijken tijd tegen den billijksten Prijs. Riebeek-House hoek van de Bree- en Kortemarktstraten

Hulponderwijzer Benoodigd.

VOOR de II Klas Publieke School te Aberdeen, bekwaam om onderwijs te geven in de gewone vakken tot Standaard VI in de Hollandsche en Engelsche taal. Kennis van Hollandsch vooral noodzakelijk. Getuigschriften van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag, alsmede van te behooren tot eene Protestantsche Kerk, zullen door den ondergeteekende ingewacht worden tot 29 Februari aanst. Salaris £120. Werkzaamheden te beginnen na de Juni vacantie.

D. H. CILLIERS, V.D.M.,
Voorzitter der School Commissie.

Aberdeen, 29 Jan. 1896.

BENOODIGD.

EENE ONDERWIJZERES voor eene Private Boerenschool in het Distrikt Carnarvon. Kennis van Hollandsch, Engelsch, Muziek en Handwerk vereischt Salaris £60 per jaar met vrij logies.

Doe aanzoek bij

J. H. HOFMEYR,
Opvoedings Kantoor, Kaapstad.

Grey College, Bloemfontein.

GEVRAAGD: 1.—Een onderwijzer voor het Hollandsch, de Algemeene Geschiedenis en de Aardijkskunde in de hoogere klassen der Lagere School.

Salaris: £200 per jaar, met vrije kost en inwoning in de kostschool, waarvoor deel moet worden genomen aan het toezicht op de kortleerlingen.

2.—Een onderwijzer voor de lagere klassen (Standaards 2 en 3) der Lagere School.

Salaris: £150 per jaar, met vrije kost en inwoning, als boven. Beide betrekkingen te aanvaarden op 1 April a. s. Alleen ongehuwde personen tot eene Protestantsche gezindte behoorende, en het Hollandsch en Engelsch volkomen machtig, komen in aanmerking.

Applicaties met getuigschriften omtrent goed gedrag, bekwaamheid en ondervinding vóór of op 29 Februari in te zenden bij

DR. J. BRILL,
Rector Grey College, Bloemfontein.

DE HEER J. L. COOK,
TANDENDOKTER.
"The Dental Hall," Paarl,

KAN geraadpleegd worden in alle vakken van zijn beroep. Kunstanden van de allerbeste, gewaarborgd te zijn als natuurlijke, volmaakt voor het eten en spreken. Deze hebben de Hoogste Prijzen getrokken op de Tentoonstelling te Parijs en elders. De door den heer Cook gevraagde prijzen zijn ongeveer een-derde van wat gewoonlijk gevraagd wordt.

Adres:—

"The Dental Hall,"
Paarl.

ZAADGRAAN! ZAADGRAAN!

DE ondergeteekenden geven hiermede kennis aan hunne Koebergsche Vrienden en Anderen dat zij als naar gewoonte hunne verkooping van Zaad en ander Graan te Kliphoevelstatie zullen houden; datum later te worden bepaald.

LOMBARD & VAN AARDE.

Malmesbury, 3 Feb., 1896.

DOODBERICHT.

AAN vrienden en bloedverwanten wordt bekend gemaakt dat het den Heere behaagd heeft tot zich te nemen, op den 31sten Januari, 1896, in den ouderdom van bijna 33 jaren, zijn getrouwen dienstknecht, F. J. ALING, in leven predikant te Sutherland. Hij rust van zijn werk in den wingaard van zijnen Heer.

Uit naam der bedroefde bloedverwanten.

LADY BRAND
geb. (ALING),
P. H. ALING.

Stellenbosch, 31 Jan., 1896.

DOODBERICHT.

AAN familie en vrienden maak ik hiermede bekend dat het den Heere behaagd heeft om door den dood van mijne zijne te nemen, mijn dierbaren echtgenoot, NICOLAAS WILLEM HANEKOM, in den ouderdom van 59 jaren en 26 dagen. Hoe zwaar dit verlies mij ook zij, troost ik mij, omdat ik weet de Heer heeft het gedaan.

De bedroefde weduwe
H. C. HANEKOM
geb. DE VILLIERS.

Zwartfontein, Moorreesburg
19 Januari 1896.

"Ons Tijdschrift,"

(GEILLUSTREERD),

FAMILIEBLAD VOOR ZUID-AFRIKA.

ONDER REDACTIE VAN
Ds. A. MOORREES, Ds. EDM. DE BEER, Ds. W. J. VILJOEN, Prof. P. J. G. DE VOS en M. J. STUCKIE.

HET EERSTE, eenigste en grootste Geïllustreerd Hollandsche Tijdschrift, onder Afrikaansche hoofdredactie. Verscheidenheid van inhoud fraaie en vele Illustraties, en 32 Bladzijden groot.

Er is lang naar zulk een **Eerste Klas Afrikaansch Tijdschrift verlangd, het voorziet werkelijk in een behoefte.**

Het Eerste Nummer zal omstreeks half Maart verschijnen. Vraag proefnummer dat gratis verkrijgbaar is.

Wie het ziet zal het willen bezitten.

Prijs voor een geheel jaar, 12 afleveringen postvrij voor de Kolonie en O.V.S. 8/6, voor de Transvaal, Natal 9/6, bij vooruitbetaling.

Teeken in op "Ons Tijdschrift"

Agenten gevraagd tegen hooge Provisie.

De Uitgevers
JACQUES DUSSEAU & Co.,
Postbus 288, Kaapstad.

VERKOOPINGEN.

FEBRUARI.

4.—Rasgat, Bergrivier, levende have, graan, enz.,—A Bester, afslager.

4.—Maitland, 30 slachtossen, J J Hofmeyr en Zoon, afslagers.

5.—Stellenbosch, woonhuizen en losgoed,—J. G. Mader, afslager.

6.—Zuurfontein, afdeeling Piketberg, levende have, waaronder een menigte goede paarden, 1,200 merino schapen, aanteelbeesten, boerderij, gereedschap van verschillende soort, 120 mud haver, koorn, rog, en huisraad, J. W. Moorrees, Jr. & Co., afslagers.

6.—Klapmutsstatie, 50 extra-vette ezels, 10 paarden, 430 slachtossen en koeien,—J. S. Marais & Co., afslagers.

12.—"Druk mij niet" (Stellenbosch), vaatwerk, keldergereedschap, brandewijn ketels, pompen, rijtuigen, huisraad,—P. J. Bosman, P. W. zoon, afslager.

13.—Malmesbury,—Woonhuis in Loedolfstraat, pakhuizen, daarvaan grenzende, behoorende aan den heer J. G. L. Steyn,—J. W. Moorrees, jr. & Co., afslagers.

15.—Weltevreden, Stellenbosch, de plaats, groot 502 morgen, met degelijk woonhuis, buitengebouwen enz., vruchtenboomen, wijngaard, landerijen, levende have, keldergereedschap, vaatwerk, boederijgereedschap, karren, enz.,—P. J. Bosman, afslager.

18.—Langeberg, Saldanhabaai, de plaats, groot 1600 morgen, vee, rijtuigen, boerderijgereedschap, huisraad, graan, enz.,—dAnries Bester, afslager.

19.—Joostenbergkloof, nabij D'Urbanville. De plaats groot circa 750 morgen, levende have, boerderijgereedschap, wagens en karren, koren, rog, voer, huismeubelen en winkelgoederen,—Faure, Neethling & Co, afslagers.

20.—Kleigat, distrikt Malmesbury, paarden, ezels, tuigen, koeien, schapen, boerderijgereedschap, huisraad, 1,500 mud haver, 200 mud garst, 150 mud koren,—J W Moorrees jr & Co, afslagers.

22.—M[illegible], 2/3 deel van lot no. 433, groot en 't geheel 57 morgen, 488½ vierkante roeden,—[illegible] van Zijl, afslager.

26.—Zoutfontein, afdeeling Malmesbury schapen, paarden, ezels, aanteelbeesten, boerderijgereedschap, 600 mud zaadhaver, 100 mud koren en 100 mud rog,—J. W. Moorrees jr. & Co., afslagers.

28.—Roodehoogte, afdeeling Malmesbury, de welbekende plaats, groot 565 morgen, een eerste-klas zaai- en veeplaats, levende have, losse goederen, boerderijgereedschap enz. enz.; J. W. Moorrees jr. & Co., afslagers.

MAART.

4.—Enkelvallei nabij Hopefield, de prachtige plaats Enkelvallei, groot 2,700 morgen 149 roeden, benevens 600 mud koren, 500 mud zaadhaver en 200 mud rog, boerderijgereedschap, 4 spannen ezels, merries, 500 merino ooien en 50 aanteelbokken, varkens, ens.,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., afslagers.

Produktenmarkten.

KAAPSTAD.

VROEGE MARKT

1 Feruari, 1896.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Haverhooi	0	3	3	—	0	4	4
Aardappelen ...	0	3	3	—	0	9	0
Appelen	0	1	0	—	0	3	0
Eieren	0	11	0	—	0	15	7
Perziken	0	0	10	—	1	8	0
Peren	0	1	0	—	0	8	11
Tamaties	0	[illegible]	4	—	0	1	9
Watermeloenen ...	[illegible]	0	1½	—	0	[illegible]	1

NIEUWE MARKT

1 Februari, 1896.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Appelen	0	0	3	—	0	4	6
Boter	0	0	1	—	0	2	3
Kool	0	0	0½	—	0	0	0½
Eenden	0	1	7	—	0	3	1
Eieren	0	11	0	—	0	14	4
Hoenders	0	1	7	—	0	2	11
Ganzen	0	3	6	—	0	3	6
Druiven	0	0	7	—	0	4	4
Uien	0	2	4	—	0	5	1
Aardappelen ...	0	3	0	—	0	7	6
Perziken	0	0	9	—	1	8	0
Peren	0	0	4	—	0	5	0
Pruimen	0	5	2	—	0	6	0
Varkens	0	4	0	—	0	8	1
Tamaties	0	0	3	—	0	2	0
Kalkoenen	0	4	6	—	0	4	6
Watermeloenen ...	0	0	2	—	0	1	0

PORT ELIZABETH.

(Van de heeren *Hirsch, Loubser & Co.*)

30 Januari, 1896.

VOGELSTRUISVEEREN.—De markt is vast voor wit, eerste- en tweede soort. Super witte zijn wat williger. Wij noteeren:—Witte superieur prima £8 10s 0d tot £20 0s 0d; prima £5 0s 0d tot £7 10s 0d; eerste £4 0s 0d tot £5 0s 0d, tweede £2 10s 0d tot £3 [illegible], derde £1 10s 0d tot £2 5s; witte superieur £4 10s 0d tot £6 10s [illegible] tot gewoon £3 0s 0d tot £4 [illegible] tweede £2 0s 0d tot £3 0s 0d, derde £ 15s [illegible] tot £1 10s 0d; Byocks (Fancy) £4 10s 0d tot £5 10s 0d, Zwarte, goed tot superieur [illegible] £ [illegible] 0d tot £5 10s 0d, goed tot superieur middelmatig £4 1[illegible] 0d tot £3 10s 0d, goed [illegible] superieur kort £0 [illegible] 0d tot £1 10s 0d, inferieur kort £0 8s 0d tot £0 15s 0d, [illegible] 15s 0d tot £1 [illegible]s 0d; Vale, goed tot superieur lang £2 10s 0d tot £3 10s 0d, goed tot superieur middelmatig £1 10s 0d tot £2 0s 0d; goed tot superieur kort £0 12s 0d tot £1 [illegible]s 0d, inferieur [illegible] 0d tot £0 10s 0d, vlos £0 15s 0d tot £1 5s 0d; Spadonas jonge vogels £1 15s tot £2 10s 0d, smal en hard £0 10s 0d tot £1 [illegible], [illegible] £0 1s 0d tot £0 5s 0d; Staart, wit £2 5s 0d tot £2 8s 0d, gekleurd £1 14s 0d tot £1 18s 0d, donker £0 12s 0d tot £0 18s 0d; staart B B, £0 15s 6d tot £1 3s 6d.

VELLEN.—Onveranderd. Wij noteeren:—Merinos in bundels, ongesorteerd 3¾d tot 0d per lb; Pelts, 2¼d tot 0d; Kaapsche 12d tot 0s 12½d; Lammeren, beschadigd 3d tot 0d; Bokkevellen, in bundels gesorteerd, 7½d tot 8d per lb; do beschadigd, 0s 2½d tot 0s 0d; angoravellen, in bundels, gesorteerd, 4¼d tot 4½d per lb; do. geschoren 3½d tot 4d per lb; do beschadigd, 1½d tot 0d; huiden, droge, 5½d tot 0d per lb; droog gezouten, 4½d tot 4½d per lb; natte, 0s 3d tot 3½d per lb; droog, beschadigd, 0s 3¼d tot 4d per lb.; Springbokvellen 7d tot 0d.

BOKWOL.—Onze kabels van Londen gedateerd 24 en 25 dezer, berichten: "Winterhaar noteeren we, gemiddeld goed 14." "Winterhaar, tamelijk, 14½d is geweigerd." Hier is de markt zwak en er is niets te doen. Twee koopers hebben gevraagd maar goed gemiddeld winter tegen 13½d, maar wij hebben van geen transacties tegen dien prijs gehoord. Wij raden opkoopers in het binnenland ten sterkste de bokboeren van de raadzaamheid te overtuigen om het zomerhaar niet te scheeren voordat het voldoende lang is om werkelijk zomerhaar te zijn. Kort haar voldoet niet aan de behoeften van den handel en is nu bijna onverkoopbaar. Op de markt heden werden 36 balen aangeboden, en 6 verkocht. Vijf balen goed winterhaar werden voor 13d verkocht, 9 balen lange blauwe werden tegen een bod van 15½d ingehouden, en drie balen van dezelfde soort, maar wat verward, werden ingehouden tegen 13½d. Competitie was lusteloos voor gemengde partijen, maar er is geen verandering op verleden week te rapporteeren. Wij noteeren:—Superieur lang blauw Vrijstaatsche 0d tot 0d, winterhaar bokjes 0d tot 16d; winterhaar super lang 14d tot 14½d winterhaar gewoon 13½d tot 0d; winterhaar (korte) 12d tot 0d.

WOL.—Onze Londensche kabel, van 25 dezer, bericht: "Super sneeuwwitte meer levendig,—½d hooger." Hier is er een beter gevoelen, en meer vraag naar super lange vetwol van goede stapel en licht; 2000 balen zijn van de hand gezet sedert ons vorig rapport tegen prijzen loopende van 4¾d tot 5½d; de voornaamste transacties was van 600 balen lange karoo tegen 4¾d. Er is praktisch geen vraag naar korte karroo en gemengd veld vetwol, tenzij houders zeer lage prijzen vragen, dat voor binnenlandsche houders een verlies zou zijn. Sneeuwwitte worden nog verwaarloosd, en geen verkoop van eenig belang heeft in de week plaats gevonden. De markt hier van vandaag bevatte 221 balen, waarvan 148 verkocht werden. Het was maar een povere vertooning, prijzen onvast, en het bieden lusteloos voor vetwol van de karoo. Wij noteeren:—Extra superieure 12 maanden Grasveld vette, 5¼d tot 6d per lb; goede tot superieure 12 maanden Grasveld vette, 0s 4¾d tot 0s 5½d per lb; korte tot middelmatige Grasveld vette, 0s 4½d tot 4¾d per lb, extra superieure 12 maanden Karoo vette 0s 5d tot 0s 5d per lb; goede tot superieure 12 maanden Karoo vette, 0s 4½d tot 0s 4½d per lb; korte tot middelmatige Karoo vette 4d tot 0s 4½d per lb; zware slechte witte 3d tot 0s 3½d per lb.; ruwe en gekleurd vette, 0s 0d tot 0s 2½d per lb; extra superieure Uitenhage sneeuwwitte, 1s 1½d tot 1s 2d per lb; superieure Uitenhage sneeuwwitte, 1s 0½d tot 1s 1d per lb, goede Uitenhage sneeuwwitte, 0s 11½d tot 0s 12½d per lb; slechte en met onkruid Uitenhage sneeuwwitte, 0s 10d tot 0s 11d per lb; op het land gewasschen droog, 0s 8½d tot 0s 9½ per lb, op het land gewasschen, slechts 0s 7d tot 0s 8d per lb; ruwe en gekleurde gewasschen 0s 4d tot 0s 5½d per lb; zwarte ruwe gewasschen, 0s 8½d tot 0s 9d per lb, witte kruisras gewasschen, 0s 7½d tot 0s 8½d per lb; witte ruwe gewasschen, 0s 5d tot 0s 5d. per lb.

KIMBERLEY.

(*Van de heeren Jas. Lawrence & Co.*)

31 Januari, 1896.

Zemelen, per zak, 100 lbs, 7s 0d tot 7s 6d; Garst, per zak, 163 lbs 13s 0d tot 14s 0d; Suikerboonen, per zak, 203 lb, 28s 0d tot 30s 0d, Boonen, Kaffer, 22s 0d tot 25s 0d; Kaf (Kolonaal) per baal, 300 lbs, 12s 0d tot 14s 0d, Kaf (Kolonaal) inferieure, 0s 0d tot 10s 0d; Do. (O. V. S.) 10s 0d tot 12s 0d; Voer, per 100 lbs. 8s 0d tot 8s 0d Kafferkoorn, per zak, 19s 0d tot 2[illegible]s 0d; Boerenmeel, ongezift, 30s 0d tot 31s 6d; Boerenmeel, gezift, 33s 6d tot 35s 0d; Meel, Vrijstaat 17s 0d tot 18s 0d; Gele Mielies per zak 22s 0d tot 24s 0d; Gemengde do, 20s 0d tot 22s 0d; Witte do 21s 6d tot 23s 0d; Wit Mieliemeel, 203 lbs, 25s 0d tot 27s 0d; Geel Mieliemeel, 203 lbs, 22s 0d tot 24s 0d; Haver, Kaapsch, per zak, 150 lbs, 13s 0d tot 13s 6d; Haver, Zaad, 130 lbs, 10s 0d tot 12s 0d; Uien, per zak, 120 lbs, 10s 0d tot 12s 0d; Aardappelen, per zak, 163 lbs 9s 0d tot 10s 0d; Tabak, per lb (goede). 0s 5d tot 0s 6d; Tabak, per lb (inferieur), 0s 2d tot 3d; Koorn, per zak, 203 lbs, 24s 0d tot 26s 0d; Boter, per lb (versch), 0s 9d tot 1s 3d; Boter (tweede kwaliteit) 0s 6d tot 0s 9d; Eieren, per dozijn, 1s 0d tot 1s 3d; Eenden, per stuk, 1s 9d tot 2s 3d; Hoenders, 1s 0d tot 1s 8d; Kalkoenen, 4s 6d tot 6s 6d; Ham en Spek per lb, 0s 3d tot 0s 6d; Zout, per zak, 2s 3d tot 2s 9d.; Okkernoten per lb. 3d tot 4d; Gedroogde Perziken 2½d tot 3½d; Kalk per zak, 2s 3d tot 2s. 6d.

Slachtvee.—Ossen, (goede), prima, £6 0s tot £7 0s; Ossen, 500 lbs, £5 0s tot £6 0s; Koeien; 300 lbs tot 450 lbs, £3 10s tot £5 0s, Kalveren, 30s tot 40s, Varkens, 100 lbs, 20s 0d tot 25s 0d; Lammeren, 30 lbs, 6s 0d tot 7s 6d; Hamels, 50 lbs, 13s 6d tot 14s 6d; Kaapsche Schapen gewone, 14s 0d tot 15s 0d, prima 15s 0d tot 16s 0d, Kapaters, 50 tot 60 lbs, 16s 0d tot 17s.

Trekvee.—Ossen, goede, £[illegible] 0s tot £6 0s; [illegible]

PRODUKTEN.—De aanvoer van produkt [illegible] op de markt is wat beter geweest dan voor eenigen tijd, de prijzen zijn echter niet veel veranderd. De aanvraag is beperkt, en er is hier tamelijke goede voorraad in handen. Zemels blijven gewild, maar als er gauw regen komt zal het verbruik verminderen en de prijzen zullen dan dalen. Kaf van goede kwaliteit behaalt nog goede prijzen. Inferieur kaf is onverkoopbaar en betaalt niets meer dan de treinonkosten. Voer en haver onveranderd. Mielies en mieliemeel als de vorige week. Boermeel, gezift en ongezift, niet veel in vraag. Uien en aardappels nog goedkoop. Boter buitengewoon volop, prijzen zeer laag. Eieren verkoopen tamelijk wel. Vruchten zeer volop en goedkoop. Slachtvee blijft hetzelfde. Goede slachtossen zijn tot voor £7 10s en £8 verkocht. Schapen nog zeer schaarsch. Goede soort vee haalt hooge prijzen.

De Zuid-Afrikaan
VEREENIGD MET
ONS LAND.

DINSDAG, 4 FEBRUARI, 1896.

HET BESCHRIJVINGSPUNT VAN DEN KAAPSTADSCHEN A.B. TAK.

"HET congres neme in overweging het komplot tegen de Transvaal dat zijne ontknooping vond in den inval van dr. Jameson, en de stappen door de Afrikaner partij dientengevolge te worden genomen."

Het jaarlijksche congres van den Afrikaner Bond is bij uitnemendheid de politieke pols van het Afrikanerdom. De gemoedstoestand van het volk wordt nooit in klaarder licht gesteld dan wanneer het door zijne vertegenwoordigers vergaderd is om de politieke aangelegenheden des lands te bespreken. De afgevaardigden komen te samen niet om wetten te maken doch om uiting te geven aan de gewaarwordingen die gedurende het jaar de verschillende deelen hebben bezig gehouden, en die sterk genoeg waren om de invloeden van den tijd te wederstaan.

Wij meenen dat er voornamelijk twee zaken zijn die gedurig voor onzen volksgeest staan, twee groote vragen die zich in één oplossen, en die slechts de keerzijden zijn van ééne zaak: de toekomst van den Afrikaner. De toestanden waarin ons volk zich bevindt veranderen bij den dag, het getal van inwoners neemt geweldig snel toe, de vereischten van de strijders worden meer, onder het gedrang van den strijd om het bestaan zinkt een deel van ons volk gedurig lager, het idealisme des Afrikaner eigen gaat te niet in het onophoudelijk zoeken naar goud. Zullen de Afrikaners blijven gelden voor wat zij waard zijn, zullen zij hun invloed op de toekomstige lotgevallen van dit land behouden, dan moet nadruk gelegd worden op het onderwijs en het nationaliteitsgevoel. Het hoofd en het hart moeten verzorgd worden, stappen moeten worden genomen om dat hoofd en hart zuiver te houden en te bewaren van verduistering door den geest van materialisme die ons komt toevloeien van uit Europa.

De Kaapstadsche tak van den Afrikaner Bond heeft als beschrijvingspunt opgezonden een onderwerp dat het nationaliteitsgevoel van den Afrikaner tot zijne wortelen heeft geschokt. Het hart van den waren Afrikaner trilt nog van gesmoorde onrust over de gebeurtenissen waarmede het jaar 1896 is begonnen. Daarom gaan de afgevaardigden naar het congres om aan de wereld te verklaren wat daar diep in het hart heeft gebrand gedurende de woelige dagen. Daar gaan ze uitspreken wien ze dienen willen in hun politiek leven. Zal het zijn den mammon die zegt: Een vereenigd Zuid-Afrika, hoe ook tot stand gebracht, is te verkiezen boven verdeeldheid omdat men dan een paar meer duitjes zich in den zak zal zien rollen? Of gaan de afgevaardigden hun verbond vernieuwen met het idealisme en ridderlijk aan vriend en vijand verklaren dat zij hun vrijheidsgevoel waardeeren en liefhebben?

Gaarne zagen wij dat de Kaapstadsche tak ook het andere onderwerp—onderwijs—had aangepakt, doch de leden dachten wellicht dat het niet meer noodig was daar andere takken er reeds een beschrijvingspunt van gemaakt hebben. Blijft de verstandelijke ontwikkeling achter dan wordt nationaliteitsgevoel niets anders dan vooroordeel. Bekrompenheid en kleurloosheid zijn beide zeer gevaarlijke ziekten in het maatschappelijk leven.

Aangaande het beschrijvingspunt van den Kaapstadschen tak van den Afrikaner Bond willen wij in de eerste plaats doen opmerken, dat het slechts een onderwerp aangeeft en geen oordeel tegen iemand velt. Het wijst slechts op het feit dat een komplot of samenzwering tegen de Transvaal ontdekt is. Wie de partijen er van zijn weten wij nog niet, ook niet in hoeverre de betrokkene personen er schuldig aan zijn. De feiten die reeds bekend zijn toonen echter dat de Kaapkolonie onwetend gebruikt is geworden om de plannen der samenzweerders uit te voeren.

De Gecharterde maatschappij waardoor de samenzweerders in staat gesteld werden hunne plannen met eene gewapende macht te trachten uit te voeren, genoot de moreele ondersteuning der Kolonisten. Duizenden van geweren, een tal van kanonnen en een massa van ammunitie werden ons land ingesmokkeld. Waar zijn de invoerbelastingen die er op betaald moesten zijn geworden? Werden de douane-ambtenaren bij onze zeehavens omgekocht of misleid? Onze spoorwegen werden gebruikt om al dat krijgsmateriaal te vervoeren en naar Johannesburg te brengen. Hoe komt het dat we niets van al deze dingen geweten hebben totdat de ontknooping kwam in den inval van dr. JAMESON? Allemaal dingen die onderzocht moeten worden. Kunnen wij ons tevreden stellen met een koninklijke commissie, of zal het noodig wezen dat ons parlement ook de zaak opvat en trachten uit te vinden wie de schuld moet dragen? We hebben de republieken onze [illegible] hoofd, en dit sluit in niet [illegible] dat het gebeurde afkeuren, maar ook dat wij stappen nemen om te verhinderen dat een zoodanig komplot, dat het rechtsgevoel van alle beschaafde natiën heeft geschokt, in vervolg niet weder onder onze oogen gesmeed kan worden.

Een van de gevolgen van het komplot is de bedanking van den heer RHODES als premier der Kaapkolonie. Daardoor is de politiek der Afrikanerpartij in duigen gevallen en het zal den plicht van het congres wezen om den weg, die in de toekomst gevolgd zal moeten worden, aan te duiden. Een nieuw ministerie is getreden in de plaats van dat aan 't hoofd waarvan de heer RHODES heeft gestaan, en dat door de Afrikaner partij gesteund werd. Welke houding zal de Bond aannemen tegenover dit derde SPRIGG-ministerie?

Trachten wij nu hetgeen wij gezegd hebben samen te vatten dan blijkt het, dat van het congres verwacht wordt, dat het zich duidelijk zal uitspreken omtrent het komplot zelf en zijne gevolgen op de Afrikaner partij met betrekking tot: *a*) de Transvaal; *b*) de Gecharterde maatschappij; *c*) het Parlement; en *d*) de regeering. Het wordt derhalve van de afgevaardigden geeischt dat zij naar het congres zullen komen niet zonder het gevoelen hunner kiezers daaromtrent te hebben ingewonnen.

ALLERLEI.

Sprinkhanen.

De jaren komen en gaan en te vergeefs wacht men op den sterken wind die de sprinkhanen in de zee zal drijven. Het schijnt of de plaag die vroeger een tijdelijke was nu permanent wordt. Tegen zulke plagen moet de mensch de middelen hem daartoe gegeven aanwenden. Het bericht komt uit alle deelen van Zuid-Afrika dat de plaag aan 't toenemen is. In de distrikten George en Knysna zijn er streken waar bijna geen groen blaartje meer is te vinden. Uit den Vrijstaat schrijft een berichtgever dat er thans drie soorten sprinkhanen zijn die alles voor zich vernielen. Naar men zegt wordt tabak ook door de eene soort opgevreten.

In Natal heeft de regeering zich deze zaak aangetrokken, en is men bezig de eieren te vernielen. In andere deelen van ons land wordt het gezegd dat het kinderspel is om de plaag op die wijze te willen uitroeien. Men kan even goed trachten de zee met een paar emmers ledig te scheppen. Over deze vraag kunnen slechts de ingewijden oordeelen, doch de zaak is van zoo groot belang dat het wel de moeite waard is zoo het congres dat te Burgersdorp gehouden zal worden eenig licht op de zaak zal werpen. Jaar in jaar een groot deel van den oogst te verliezen is niet alleen ontmoedigend voor den man die de hitte des daags draagt, maar is tevens een achteruitzetting van de welvaart van het geheele land. We kunnen de zaak niet langer overlaten aan de genade van het lot. Onze minister van landbouw wordt gezegd spoedig op reis te zullen gaan in verband met de brandziektewet; zal het niet goed wezen zoo hij tegelijkertijd informatie inwint omtrent de sprinkhanen? Het wordt tijd dat onze regeering zich deze zaak aantrekt. Waarom moeten de boeren altijd onder eene plaag suchten die hen allen moed beneemt om den grond te bewerken?

De politiek van de "Volksstem."

Dat de politiek zoowel als de toon van de *Volksstem* de Transvaal geen goed kunnen doen, moet elken lezer van dat blad duidelijk gebleken zijn. Dat zulks niet met voorbedachten rade geschiedt willen wij gaarne gelooven, het gevaar voor de Transvaal is echter des te grooter. Schelden en smalen liggen niet in onze journalistiek en daarom bepalen wij ons bij een paar opmerkingen waarmede wij zullen volstaan.

De Afrikaner partij was de vriend van de Transvaal lang voor de *Volksstem* het licht zag dagen. Zij is heden nog de vriend der republiek, zooals getoond door het krachtig optreden van haar voormannen, en de vele besluiten genomen op Bonds- en publieke vergaderingen het geheele land door. Zij zal ook de vriend van de Transvaal blijven als de *Volksstem* reeds lang tot hare vaderen is teruggekeerd.

In het inleidingsartikel van den 30sten Januari zegt genoemd blad:—"Wat echter de menschen hier te lande ontstemt—waarom het niet rondnit gezegd?—is de hebbelijkheid van *alle* politieke kringen in de Kaapkolonie om zich voortdurend te bemoeien met Transvaalsche aangelegenheden op een manier die hier te lande aanstoot geeft."

Wat is nu de bemoeiing waarvan de *Volksstem* spreekt? Het is dat wij aan de hand gegeven hebben dat iemand zooals de heer Schreiner naar Johannesburg zou kunnen gaan om de ontevredenen, die naar wij meenden meer vertrouwen zouden stellen in hem, dan in iemand van Pretoria, voor te lichten met goeden raad. Waar is nu de inmenging in de politiek van de Transvaal?

De *Volksstem* vergist zich echter deerlijk indien zij meent dat de Transvaal geen rekening behoeft te houden met de omliggende staten. Dit idée wordt alleen in de *Volksstem* geopperd en daarom gaan wij het zonder verdere kommentaar stilzwijgend voorbij.

Het is nu niet de tijd om met andere kourantschrijvers te redekavelen. De dierbaarste rechten van het Afrikanerdom (we twijfelen soms of de *Volksstem* waarlijk gevoelt wat die rechten beteekenen) liggen in de weegschaal, en wij houden ons bij voorkeur daarmede bezig dan op smalenden toon tegen onze vrienden te schrijven.

Rechter Maasdorp en de "Cape Times."

De *Cape Times* verspreidt haar anti-Afrikaansche propaganda allengs verder en maakt zich zoodoende steeds bespottelijker. Gisteren maakte zij een aanval op rechter Maasdorp die uit politieke beweegredenen tot zijn tegenwoordigen post zou aangesteld zijn.

Het blijkt intusschen dat de "Incorporated Law Society," een lichaam dat over de belangen der prokureurs alhier waakt, naar sir T. Upington was gegaan en hem rechter Solomon van Kimberley had aanbevolen als kandidaat voor het vakante rechterschap alhier. Als dit zoo is, is het zeker de eerste keer dat de prokureurs zich de partnamtigheid aanmatigen zulk een ongehoorden stap te doen, want nog nooit hebben wij geboord dat prokureurs iets met de aanstelling van rechters te doen hebben. Wij betwijfelen daarom ten sterkste wat de *Cape Times* zegt.

Het blad gaat echter verder en doet het voorkomen alsof wat de "Incorporated Law Society" zegt het gevoelen der balie van het hooggerechtshof is. Dat is echter niet zoo, want de advokaten hebben niets met genoemde vereeniging te doen. Ook hebben wij de beste reden om te gelooven dat de aanstelling van rechter Maasdorp de unanieme goedkeuring der balie wegdraagt. Het algemeene gevoelen der balie was dat of Maasdorp of Solomon aangesteld zou worden; en daar de heer Maasdorp vele jaren langer dan de heer Solomon rechter is geweest, heeft het gouvernement eerstgenoemde met recht de voorkeur gegeven.

Rhodes en Jameson.

Het wordt gezegd dat de heer Rhodes niets geweten heeft van de plannen van dr. Jameson om de Transvaal in te trekken. De twijfelaars hebben hier een feit om over na te denken. Het volgend telegram werd door een lid van het hoogerhuis verzonden:—

Van [illegible] | Aan Cecil Rhodes.
Johannesburg, 27 December.

"Groote opgewondenheid hier. Er wordt openlijk gezegd door leden van de nationale unie dat gij opstand stookt en 800 politiedienaren gij gereed houdt aan de grenzen bij de grenzen hebt. Uwe vrienden dringen sterk op een officieele ontkenning aan."

Op dit telegram werd geen antwoord gezonden. De heer Rhodes hield zich dood Luthersch. En toch moeten wij gelooven dat hij niets van den Jameson inval heeft geweten! Zal het niet gemakkelijker wezen om te gelooven dat wit zwart is?

VEELWIJVERIJ IN ENGELAND.—Een man, die niet minder dan zeven vrouwen had, zekere Cadman, stond deser dagen te Londen terecht wegens veelwijverij. Ieder der vrouwen van den Mormoonschgezinden Engelschman verkeerde onder de wettige echtgenoot van haren man te zijn. Toen Cadman zijn eerste, wettige vrouw verliet, in 1886, had hij negen kinderen. Thans heeft hij er twee-en-twintig. Hij is tot zeven jaren dwangarbeid veroordeeld.

MAILBRIEF.

DOOR "BATAVUS."

Het nieuwe ministerie der Kaapkolonie is opgetreden onder moeielijke omstandigheden van wege de boosheid der menschen, wat waarlijk, na die Jameson geschiedenis is het een zeker moeite om het staatsschip door de klippen heen te sturen; maar nu komt er nog iets bij wat niet van menschenhand of menschenbrein uitgaat. Reeds vroeger is in deze brieven melding gemaakt van zwermen sprinkhanen die het veldgewas vernielen, en meestendeels uit een soort bestaan die men hier slechts zelden ziet, en die nog vraatachtiger is dan de gewone. Thans blijkt het dat zij zich ook over distrikten verspreiden waar men in den regel weinig van hen hoort, zooals George, de Knysna en Oudtshoorn, en vooral in laatstgenoemd distrikt heet het dat zij alles vernielen, tot op tabak toe, die er algemeen gebouwd wordt, en waar vroeger sprinkhanen niet minder afkeer van hadden dan in der tijd Holland's groote dichter Bilderdijk. Natuurlijk is het eerst wat er gevraagd wordt waarom de regeering er niets tegen doet, en wijst men er op dat de minister van landbouw tentoonstellingen bezocht zonder iets te zeggen wat toont dat hij zijn plicht in dezen beseft. Doch wat is de plicht? Men verwijt het de boeren dat zij in de komst der sprinkhanen een bezoeking van boven zien en er daarom niets tegen doen, maar voorzeker doen zij er wel iets tegen, en tenzij de sprinkhanen in zoo ver werkelijk een geheel ander kwaad dan b.v. brandziekte, als men weet, of meent te weten, waar deze van komt en hoe men ze kwijt kan raken, terwijl men van de sprinkhanen bitter weinig weet. Wel zijn er insektenkundigen die aanwijzen hoe men hun komst kan verhoeden door b.v. hun eieren te vernielen, maar dit laat zich lichter vertellen dan ten uitvoer leggen. Toen eenige jaren geleden de zaak voor het parlement kwam betoogde de heer Van der Walt, die toen de sprinkhanen op zijn plaats kwamen er dagen lang tegen gestreden en ze ten slotte overwonnen had, dat men de eieren slechts dan kon vernielen als zij, wat in den regel niet gebeurde, op plekken gelegd waren die men gemakkelijk bereiken en bearbeiden kon; en terzelfder tijd kwam een boer uit het noorden van het land betoogen voor den dag dat men zij op plaatsen in zijn buurt de aanstaande sprinkhanen wel niet konden uitroeien, maar dat de kosten meer bedragen zouden dan de plaatsen zelve waard waren. Een troost is het dat sprinkhanen gewoonlijk op even onverklaarbare wijze weggaan, als zij gekomen zijn, en daar zal men, zooals de zaak nu staat, maar op moeten wachten. Wat de regeering, althans onder betere politieke omstandigheden, zal doen, is wel gezegd dat van de sprinkhanen partij te trekken, daar zij ook in de Transkei een hongersnood stichten, de redding der naturellen van dit kwaad daarvan afhankelijk te maken dat zij zich met vrouwen en kinderen tot dienstbaarheid binnen de Kolonie voor eenige jaren verplichten, iets wat dan, na het wegraken der plaag, ook met een wijziging der landwetten gepaard zou kunnen gaan, maar met een minister aan het hoofd van kolonie die zelfs een man zoo gezien in Engeland als Rhodes tegenover dien Khama in het ongelijk heeft gesteld, is hieraan moeielijk te denken.

Dan heeft men de brandziektewet. Het blijkt dat het plan om die wet weg te krijgen, waar men te Graaff Reinet op 29 Februari een monstervergadering voor houden zal, door de progressieve boeren ten sterkste zal bestreden worden, en dit is ook natuurlijk. Maar de wet ten uitvoer te leggen, dat is onder de omstandigheden des te lastiger omdat de droogte, schoon zij een tijd geleden in vele streken werd afgebroken, toch nog voortduurt of weer begint; en buitendien, de heer Rhodes had beloofd de distrikten waar de wet toegepast zal worden, voor te lichten, en die belofte wordt thans niet vervuld, al heeft men de boeren verzekerd dat een van de nieuwe ministers dezelfde taak zal aanvaarden. Als twee hetzelfde doen, dan behoeft het nog niet hetzelfde te zijn, is een oude spreuk, die in dit geval stellig van toepassing is. Intusschen is in de afdeeling Britstown, waar een hoofdinspekteur onder de wet op een plaats verscheen om schapen te inspekteeren en toonen noodige lessen over het gedierte mee te deelen dat de inzetting van de schapen door het nedinger vuur ziek wekt, de man met bedreigingen weggejaagd door de zoons en schoonzoons van den eigenaar, die zeiden, dat als hij terug kwam ... dan ... het scheren waren, en dit is een leelijke zaak, en de wet nog niet eenmaal wordt toegepast.

Tegen de ongunstige beoordeelingen van het ministerie dat thans aan het roer is hebben enkele stemmen zich verheven, en in zoo ver met recht als men per slot van rekening toch in de zaken thans staan moeilijk een beter kan bekomen. Ook blijkt het dat sir James Sivewright te Pretoria de lastigste spoorwegkwestie met het spoorwegbestuur aldaar vrij wel geregeld en tevens in het algemeen een zeer gunstigen indruk gemaakt heeft; maar de toon der bladen aldaar is niet pleizierig, en terwijl de sympathie voor de Kaapkolonie zich niet beperken zal tot betuigingen van sympathie uit wat dies meer zij, vinden de woorden door welgezinde Kaapsche bladen gegeven geen bijval. Het zal stellig veel helpen als de regeering, en bepaaldelijk de procureur-generaal, sir Thomas Upington, er is sissen om over sommige punten waarop beschuldigingen tegen den heer Rhodes gegrond worden, zoo ook het groote geweersmokkelarij die aan De Beer's maatschappij geweten wordt, het noodige licht te verspreiden; maar met de koowerij die hier heerscht blijkt er niet zoo heel makkelijk niet. Wat de Bond betreft, die in Maart zijn jaarlijksch congres te Burgersdorp houdt, heeft de ... aan ... zaak ... belangrijk besluit genomen, n.l. om de geheele zaak van het komplot als onderwerp van discussie aan het congres voor te leggen. Een der leden echter, de zaak "een storm in een teepot," en ander, de heer Louw, L.W.V., wilde Jameson's gedrag veroordeelen, maar met een verder ... opinie laten wachten tot het door Engeland behoofde onderzoek klaar zou zijn. De heer Hofmeyr intusschen beantwoordde dit in een indrukwekkende rede, waarin hij zeide dat het een gebeurtenis die het slechts Zuid-Afrika maar ook Engeland en geheel Europa in rep en roer had gebracht, toch waarlijk geen storm in een theepot kon heeten, en dat in het gedane voorstel niemand veroordeeld maar slechts op het belang der zaak gewezen werd. Hij voor zich zou het eenmaal met den heer Louw over Jameson zouden oordeelen, maar hij was het twijfelachtig was of deze niet ongevoelig een werktuig in de hand van anderen geweest was; waar de heer Rhodes in de zaak gedaan had, daar kon hij wellicht iets over zeggen, maar hij zou liever zwijgen. Wat daaromtrent van de heer Rhodes gedaan had was van een zijn zaak, maar ook met de Bond het te bedenken, daarvan gaf hij een overzicht, dat merkwaardig duidelijk was, dat in iedereen deed gevoelen dat een eenzijdige veroordeeling van Jameson onder de omstandigheden totaal verkeerd zou zijn. In der daad, is er geen twijfel aan of er een komplot bestaan heeft, en dat de heer Rhodes er of in aanlegger van is of althans medeplichtig. Een betrouwbaar Johannesburger, van wien onlangs in dit blad een gesprek met de redactie verschenen is, wijst den vijandigen zin tegen de Transvaalsche regeering door den heer Lionel Phillips aan den dag gelegd, tot zijn zegen in een handelwijs der regeering in het belang van recht en billijkheid tegenover kapitalistenmacht, ten deele aan een verstoordheid der kapitalisten dat de regeering hun recht op de zoo genaamde bewaarplaatsen betwist. Die bewaarplaatsen zijn stukken gronds in de buurt der mijnen, aan de eigenaars gegeven om er hun uitgemalen goudkwarts, tot nadere bearbeiding, neer te leggen, en waar deze, thans bewezen ook mijnrechten op te hebben, terwijl de regeering de zaak door het hooge gerechtshof wil laten uitmaken, en des noods, wat haar ook wel degelijk toekomt, met een wet dat gewoonlijk het haren behoeve gewild had, wat heeft, en de andere partij betreft, de oude goudwet gaf delfplekken aan het naar te het eerst afmerkten; maar toen het bleek dat de maatschappij waar Lionel Phillips het hoofd van is menschen klaar hield om alles zoo snel als te pennen dat niemand anders iets krijgen kon, toen besloot de regeering de delfplekken te laten verloten, en daar is men nu kwaad om. In hoeverre de heer Rhodes die gevoelens deelt, dat is natuurlijk de vraag, en wat men van hem weet zou eerder doen gissen dat zijn plan niet zoo zeer tot bevrediging van zijn geldzucht als van zijn eer- en heerschzucht strekken moest, maar met zich te verbeelden, eensdeels dat hij voor een plan tot overrompeling der Z. A. Republiek het Afrikanerdom zou kunnen bekomen, en anderdeels dat de door hem, naar zijn zeggen, beoogde hervormingen door de Britsche vlag kunnen bewerkt worden, heeft hij zich zoo erg mogelijk vergist, en tevens is er geen twijfel aan of hij heeft tegenover de Afrikaner partij een oneerlijkheid aan den dag gelegd die maakt dat deze hem slechts als een bedrieger kan beschouwen.

Te Johannesburg is het nog niet rustig. 't Is de vraag of de ontwapening kompleet is, maar slechts weinig geweren worden gevonden. De politiemacht in de stad, waar zich vele Duitschers bij hebben aangesloten, wordt gezegd de bevolking ruw te behandelen, doch hier wordt onderzoek naar gedaan. De regeering heeft, daar er geruchten liepen over het sluiten der mijnen, in een proclamatie te kennen gegeven dat zij, als dit geschiedde, er een voortzetting der beweging van onlangs in zou zien, en de Johannesburgsche mijnkamer heeft terstond verklaard dat de geruchten onjuist waren, iets wat in elk geval beteekent dat men na de proclamatie het plan heeft laten varen. Ook heeft de regeering maatregelen genomen om aan de mijnen de noodige naturellenarbeiders te verschaffen, zelfs naar de overheid te Basutoland en Pondoland er over schrijvende, in welk laatste land men wat alles door de sprinkhanen heeft te zijn opgevreten, maar hieromtrent werkelijk afdoende maatregelen te nemen, dat kan zij niet zoolang die eindige Britsche invloed hier heerscht die de toepassing van dwang tegengaat, en het bedrijf van het hoogere ras verlaamt ten einde het lagere een lui leven te verschaffen. Voorts heeft de regeering een aantal wetsontwerpen voor de aanstaande volksraadszitting aangekondigd, waaronder een op het onderwijs van de goudvelden, een voor invoering van ballotage, iets wat in republieken weinig gewenscht is, een voor verbreeding van het kiesrecht, en een op een oprichting van een gemeentebestuur te Johannesburg.—De terechtstelling der leden van het Johannesburgsche hervormingscomité stond gisteren te beginnen, en advokaat Innes is sedert door den hoogen commissaris er heen gezonden om namens hem op de zaak het oog te houden.

Uit den Vrijstaat valt niet veel anders dan dat de verkiezingsstrijd tusschen de heeren Steyn en Fraser raak scherp is, terwijl daartegen de Van der Lingen nauwelijks genoemd wordt. Er is geen twijfel aan of de Engelschen in den staat zijn voor Fraser en de meerderheid der Afrikaners voor Steyn, iets wat onder andere ook daarmee in verband staat dat de heer Fraser tegen een nadere verbondenis tusschen de twee republieken is. Uit Natal de oude betuigingen van regeeringstrouw, zoo als de procureur-generaal Escombe, over de samensmelting der rassen, maar wie aan daaraan hechten als men het volk van Natal, althans de stadsbevolking, zich zoo ultra-Engelsch mogelijk ziet aanstellen. Trouwens, in de Kaapsche steden gaat het niet beter. Te Port Elizabeth b.v. heeft men ter eere der veertig man van Jameson's kolonne die er aan wal waren gegaan en er allerlei malligheden verkochten,—de boeren waren laf omdat zij liever achter klippen schieten dan in het veld verschenen, maar toch waren er over de 300 van hen geschoten, enz., —een rookconcert in plaats, een raad heeft gegeven om zoo spoedig mogelijk druipstaartend naar hun respektieve plekken te gaan.—Nog is uit Natal te melden dat een proces tusschen de regeering en haar vroegeren havenngenieur Methven, die wegens zijn ontslag uit zijn ambt vergoeding wilde, en onder het publiek zooveel voorstanders had dat het haast leek als of de partijvorming in Natal een van Methvenieten en anti-Methvenieten zijn, door het hooge gerechtshof eenstemmig ten gunste der regeering is uitgewezen.

In Britsch Bechuanaland neemt de Afrikaner Bond sterk toe, iets wat een gunstigen invloed op de verkiezingen kan bewerken, en in het Protectoraat heeft men kracht aan de spoorwegverlenging te arbeiden. Uit Rhodesia weinig. Rechter Vintcent is er als waarnemend administrateur werkzaam, tot men en wijlen dat over het land een nadere beslissing valt. De Gecharterde kan er het bestuur niet blijven voeren, na de Jameson expeditie. Neemt de rijksregeering dit bestuur op zich, dan kan men zeker zijn dat er groote gevaren voor de Zuid-Afrikaansche staten in het verschiet zijn, waar men er het land met zwarten, als in Natal en de Transkei, als Britsch Bechuanaland sedert de schandelijke landregeling aldaar die tijdens sir H. Robinson's eerste gouverneurschap heeft plaats gehad, en als Khama's land weldra wezen zal. Het beste zou wezen dat zijn de Zuid-Afrikaansche Republiek er het grootste deel van kreeg; maar daar is thans geen denken aan en daarom is het in het belang van ons wel dat de Kaapkolonie er het bestuur aanvaardt, mits onder voorwaarden dat aan naturellen en Indiers evenmin als in de republieken rechten worden toegekend die hun politieken invloed geven. Wat per slot van rekening, de strijd tusschen Afrikaners en Britten zou niet van dien aard zijn ist men er gevaar van kon duchten, ware het niet dat de Britten niet *willen* begrijpen dat en hoe men mindere rassen er onder houden en dus de positie der hoogere verbeteren moet.

STADSNIEUWS.

DE HEER T. P. THERON, L.W.V., was in stad in verband met het a.s. congres.

DE HEER HUTCHEON, koloniale veearts, is op reis gegaan om de Westelijke Provincie te bezoeken.

DE INKOMENDE MAILBOOT *Norman* wordt hier hedenmorgen verwacht. De uitgaande mailboot is de *Roslin Castle*.

RECHTER MAASDORP, de nieuwe hoofdrechter van het hooge hof, heeft Zaterdag zijn zetel aan de rechtbank ingenomen.

DE VALUATIE VAN EIGENDOMMEN binnen de grenzen van de Kaapstadsche municipaliteit voor 1896 bedraagt £5,251,951 tegen £4,035,45[illegible] voor 1895. Daar de belasting 4¼ per £ is, al deze dit jaar heel wat meer dragen dan het vorige.

GENERAAL N. SMIT, vicepresident der Zuid-Afrikaansche Republiek, kwam Zaterdag te Caledon vertrokken, in gezelschap van den heer Izak van Alphen, postmeester-generaal der Republiek.

EEN CORRESPONDENT van de *Cape Times* acht het een schande voor de Kaapstad dat men hier, uit vrees van Hollandsch-Afrikaansche klanten te beleedigen, niets doet om de helden der Jameson expeditie een zegevierenden intocht te bereiden. Dat 's de geest die hier heerscht onder Britten, die steeds den mond vol hebben van samensmelten der kolonistenrassen.

DE CONVOCATIE der universiteit heeft Zaterdag *eenstemmig* dr. Cameron en den heer Whitton tot leden van den universiteitsraad gekozen. Eenstemmig, daar niemand kon stemmen voor de kandidaat die niet kandidaat was gesteld, en zij de beide eenige kandidaten waren. Waar dient in zulk een geval de vergadering voor? Als er voor drie plaatsen in den raad wordt twee plaatsen drie kandidaten zijn, dan worden deze verklaard gekozen te zijn, en waarom kan men bij universiteitsverkiezingen niet even zoo handelen?

DE STADSRAAD heeft Zaterdag een vergadering gehouden tot het ontvangen van de valuatielijst der eigendommen, zooals de heer Cauvin het had opgemaakt. Na het lezen van rechtskundig advies van advokaat Schreiner, inhoudende dat in weerwil van een verzuim van den heer Cauvin omtrent den tijd van het indienen, de lijst als geldig kon beschouwd worden, stelde de heer Smart voor om naar het gegeven advies te handelen; en toen dit voorstel veel discussie en eenstemmig was goedgevonden, ging de vergadering uiteen.

DE JAMESONIETEN die gisterenmorgen met de *Roslin Castle* aan wal werden gebracht, zijn Bassou (niet meegevochten), sergeant majoor Blatherwick, sub-inspekteur [illegible], troepers Blanckenberg, Brand, Brown, [illegible], Cloete, De la Haye, Farrell, Forsyth, Fraser, Getcliffe, H. Gibbs, J. W. Gibbs, [illegible], Hillery, Hyman, James, Manhall, M. M[illegible], Modest, Moller, Morgan, Ryward, [illegible], Rowe, Saunders, Solomon, Stevenson, [illegible], Tod, Vanner, en korporaal Mitchel [illegible] den natuurlijk door hun betrekkingen [illegible] kend, maar een mensch wordt zoo maar [illegible] als hij zooveel oprecht Afrikaner namen [illegible] lijst ziet.

EEN AFSLAGERSZAAK.—Een zaak van eenig belang is Vrijdag voor assistent magistraat Williams geweest, maar nog niet [illegible] uitgemaakt. Afslagers Behr & Co. hadden een verkooping waarvan hij niet dat [illegible] de meubelen van een logement van den heer van Waller was. De heer J. M. Forbes verkooping, nomen hebbende dat gemelde logement een vordering iets dan dingen van de [illegible] te hebben, kocht ter verkooping een [illegible] 242, maar bevond later dat die piano niet tot den boedel behoorde, maar een nieuwe was van de firma waar Behr & Co. de piano's van gekregen, en nu wilde hij den koop ongedaan maken. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de magistraat zal later uitspraak [illegible].

GEMENGD NIEUWS.

WE ONTVANGEN [illegible] een advertentie van den [illegible] Naude, Hexrivierstatie.

DE FIRMA RYAN, ROODT EN Co. heeft een voor gebruikers van kunstmest belangrijke kennisgeving in dit nummer.

TE VOSBURG, een nieuw [illegible] heerscht koortsziekte zeer erg, en te Britstown is het, in weerwil van een paar kleine regenbuitjes, ondraaglijk warm.

DE POLITIEKE VROUWENVEREENIGING te Graaff-Reinet heeft onlangs een vergadering gehouden, waar onder anderen het oprichten van een vereeniging van aagorabboeren door den heer E. K. Hobson in te sprake gebracht.

TE MAFEKING, een plek in Bechuanaland, wilde een kaffer kikker [illegible] het water uit een put kon krijgen, en boog zich naar onderen, toen de grond onder zijn voeten losraakte en hij naar onder viel, met zijn kop in de modder. Toen men hem uithaalde was hij gestikt.

HET PARLEMENT zal, volgens de *P. E. Telegraph*, dit jaar, terstond na de aanstaande zitting, ontbonden worden. Wij twijfelen hier zeer aan het zou verraad aan de Kolonie zijn als het ontbonden werd eer die eindelijke bepaling omtrent ballotage is opgeheven.

TURKS DE [illegible].—Het *Somerset Budget* spreekt met hoogen lof van den heer D. S. Steyn, van Riversdal, die onlangs een bezoek naar Somerset Oost gebracht heeft, als van den uitvinder van een Turksche vijgenpeer, die probaat blijkt te werken. Het *Gooien* is even ingenomen met de nieuwe uitvinding.

UITENHAGE doet thans in een paar honden, ... die nu weg naar de boerderbakken vinden, en de hoenders doodbijten en het bloed uitzuigen. De *Chronicle* wil dat men de taak voor den rechter brenge, om te zien of er geen verraad tegen hen is, maar wij hier niet ruim zoo verstandig zijn ze dood te schieten?

[illegible] NOORD VERGADERING.—Een correspondent meldt ons dat op de publieke vergadering gehouden op den 11den Januari een resolutie werd aangenomen waarin de handelwijze van den heer J. H. Hofmeyr werd goedgekeurd. Per abuis was deze resolutie niet in het verslag, reeds gepubliceerd, in ons blad.

CONRADIE STREEKEN.—De heer Conradie heeft de kiezers van Malmesbury toegesproken op eene publieke vergadering. (In een andere kolom vinden onze lezers een rapport.) Hij was ook te Riebeek West, Riebeekskasteel, Darling en Hopefield. Overal vond hij sterke ondersteuning. Hij zou nog meer plaatsen bezocht hebben doch de vermoeidheid zou te veel geweest zijn.—*Malgadeid.*

GENERAAL JOUBERT EN DE HEER JORISSEN.—In een Reuter-telegram van den 31sten Januari werd gezegd dat er een twist geweest is tusschen generaal Joubert en rechter Jorissen. We kunnen dit op de beste autoriteit ontkennen. Er werden eenige woorden gewisseld omtrent de uitdeeling van geweren, toch niets dat naar een "beschuldiging van verraad" lijkt, kwam voor.

DE [illegible] EN ZONNEBLOEM, tusschen een aantal Russen die de stad in de buurt van gemelde plaats zochten te nemen en te dringen, en te verdedigers der stad, is Zaterdag met een overwinning van laatstgenoemden, behaald onder voorbeeld van generaal Goodnough alles staak, geruimd. Geen rookcon-[illegible] ter eere van overwinnaar of overwonnene eeft tot dus ver plaats gehad.

REGEN IN HET RIVERSDALSCHE.—Een prachtige donderbuiregen trok achter door een groote streek in de Karroo, en gaf een wolkbreuk op Zandkraal en Marthinuskloof, zoodat het water van de sloot van den heer A. P. van Wijk te Marthinuskloof geheel wegnam, die nu reeds [illegible] jaar staat. Het is zeker dat het water tij ten dam en de kloven zoo hoog was als niet voor de laatste 40 jaren. De hagel daarbij deed ook groote schade hier.—*S.W. Echo.*

EEN [illegible] HOTEL.—Eenige maanden geleden had de heer Fouls, van het Zuurpoort Hotel, reden een kaffer een paar opstoppers toe te dienen, doch een zijner kneukels kwam in aanraking met de tanden van den kaffer, met 't gevolg dat het vel een schrappje kreeg, bloedvergiftiging volgde er op, veel pijn veroorzakende, zoodat de dokter geplaatst werd. Moreen het gevolg was van vergiftiging, de vergiftige vinger af te snijden. Moreen een wordt te vinden van den kaffer af, een ... en dergelijke instrument om Um..... af te ranselen.—*Graaff-Reinetter.*

DE PETITIE EN RHODES.—Een telegram uit de Kaapstad gepubliceerd in de *Vaderland* zegt, dat de kiezers van den heer Rhodes hebben opgehouden met het teekenen van de petitie hem verzoekende om hun vertegenwoordiger te blijven te ontslaan. Dit zou geschied zijn tengevolge van een telegram dat het invloeds ... van ... Kimberley in de Paarl van den Bond. Uit een goede bron kunnen wij vermelden dat de heer J. H. Hofmeyr niets van een zoodanig telegram weet, en ook niets gedaan heeft om het teekenen te doen ophouden.

IN HET RIVERSDALSCHE heerscht nog het kwaad. Er zijn daar gevallen van miltziekte, die het wilde beletten, maar waarvan [illegible] hooger lijden. De huppemmissie van den Bond te Riversdal zal onderstemming [illegible] meer er heen zenden. Regen is er de vorige week Zaterdag gevallen te Karroo, achter Langberg. Maar aan deze zij van de berg van de "Ruggens" af in Swellendam tot in Mosselbaai blijft de grond nog dor. Dinnen en den Bergdroog. Veldbranden zijn de kale plaatsen. Het vee is vergeten en zij geen tuinen hebben is er geen ... nog.

SLANGEN schijnen met katten een ongeëerd gave te deelen om zich het leven gemakkelijk te maken, maar katten worden laag behandeld en daarom doodgemaakt. ... een in jouer te juliouw te Vrijburg ... kapel van zeven voet met zijn lang ... drievoetgeel van het wijnvierkant ... vele orfenen, maar dood moest hij. Het ... daarna werd er een op het dak gevonden ... den schoorsteen gekruid, en het wat gebleken dikker ... wilde door ondergaan maakte hij er weg, en hij heeft thans zijn eeuwige rustig plekje in den tuin ingenomen.

HET NEMEN VAN ZEEBADEN is niet alleen goed voor menschelijke patienten, maar ook voor zieke parelen. Een parelsnoer van de Duitsche keizerin ondergaat thans, naar men verhaalt, een badkuur in de Noordzee. De keizerin, die natuurlijk een groot aantal kostbaarheden bezit had dat bijzonder fraaie parelsnoer in lang niet gedragen, en het was ook in lang niet gelucht. In dat geval verliezen parelen hun glans en krijgen zij een geelachtige tint. De hofjuwelier, wiens hulp men inriep, schreef frissche lucht en zeebaden voor, en het parelsnoer der keizerin werd nu, in een glazen kistje, met een gat er in voor het doordringen van het zoute water, op een geschikte plaats in zee neergelaten. De plek, waar de parelen baden, wordt voortdurend door schildwacht bewaakt.

EEN GELUKKIG ONGELUK.—Te Colenso, een plek in Natal, zat een mijnheer van den naam van Adams met zijn bril op den neus en met drie dochters bij hem de krant te lezen, onder een heftig onweder, toen hij plotseling op den grond werd geworpen, en opkrabbelende twee van zijn dochters, schijnbaar dood, naast zich zag liggen. Hij nam de dochters op en bracht ze onder de verandah, maar daar lag een gekleurde dienstmeid, ook schijnbaar dood, met een levend kleinkind van den heer Adams, op den vloer. Alle drie werden echter bijgebracht, en de moeder des huizes, zoowel als die van het kind, bleken geheel ongedeerd te zijn. Slechts de bril van den huisvader, die later in een hoek gevonden werd, had door den bliksem er zoo van langs gekregen dat zijn toestand zich niet beschrijven liet.

VILLIERSDORP is het tooneel geweest van een diefstal, waar een Worcestersch blad een relaas van geeft. Jongej. Pretorius woont in huis bij de familie Haynes, en was net uit logeeren toen dieven in haar kamer braken en al haar kleederen, enz. er uit stolen. Gelukkig zag Davie Boltman hen uit het venster springen, en hen naloopende bevond hij dat zij het bondeltje kleêren onder een rots hadden gelegd, terwijl hij hen aan den anderen kant van de rots hoorde praten dat zij liever manskleêren hadden moeten vinden, en aanstalten tot vleesch braden moesten maken. Terwijl zij hiermeê bezig waren liep Davie weg met het bondeltje, en zij liepen hem wel na maar draaiden af toen zij bevolkte plekken naderden. Er werd toen een kommando gevormd om ze te vangen, maar toen dit vernam dat een hunner een revolver bij zich had achtte men het min raadzaam. Davie is intusschen de held van den dag.

EEN VENDUTIE van nabij de drie duizend stuks kleinvee, karpaarden, merries, muilezels, een oprechten hengst, benevens van boerderijgereedschap en huisraad zal door den welbekenden afslager, den heer G. à B. Probart, van Victoria West, gehouden worden op 26 Februari op de plaats Lakenvlei. Het vee behoorende aan den heer C. A. Cilliers, die besloten heeft de boerderij op te geven, is alles eerste klas en zal dus koopers van heinde en ver lokken. Er is echter wat anders dat de menschen naar de vendutie behoort te brengen en dat is dat de huur zal opgeveild worden van de plaats Lakenvlei, groot 8,200. De plaats zal in twee deelen opgeveild worden, n.l., Lakenvlei groot over de 5,000 en Randfontein, 3,000 morgen. Op beide zijn flinke woonhuizen en alles wat op een plaats aan gebouwen noodig is, benevens land voor zaaierij. Dit is 'n gelegenheid die niemand moet laten voorbijgaan die in het Nieuwveld een keurige plaats wil hebben.

Was de Transvaal voorbereid?

250 PAARDEN OP STAL BIJ EEN TRANSVALER.

De heer Isaac van Alpen, postmeester-generaal van de Transvaal, bevindt zich thans in de stad, en we hadden het voorrecht een paar zeer belangrijke feiten van hem in een gesprek te krijgen. Onze eerste vraag was:

"Is het waar, mijnheer Van Alphen, dat de Transvaalsche regeering zoo goed voorbereid was op den inval van Jameson?"

"Neen, dit is een van de grofste onwaarheden die thans de ronde doen in sommige couranten. De regeering wist niets van de zaak. De president was op reis naar Lijdenburg om den hoeksteen van een kerkgebouw te leggen. Hij werd vergezeld door den heer Kock, lid van den uitvoerenden raad. De heer Wolmarans—ook lid van den uitvoerenden raad—was naar Middelburg om naar zijne plaatsen te gaan zien. Generaal Joubert bevond zich in Natal te Moordspruit en had verlof een geruimen tijd bij zijn familie te gaan doorbrengen. Generaal Smit was op verlof naar Ermelo. Hoofdrechter Kotzé bevond zich in Kaapstad. De eenige hoofdambtenaar te Pretoria was dus de heer Van Boeschoten, de waarnemende staatssecretaris. Eerst ontving hij deputaties van Johannesburg, doch die vertegenwoordigden slechts klieken en werden daarom als van ondergeschikt belang behandeld."

"Wanneer ontving men het eerste bericht?"

"Wel, toen de zaken begonnen ernstig te worden in Johannesburg zond de staatssecretaris telegrammen aan de hoofdpersonen. De president kwam terug, doch wist niets van Jameson tot na hij de grenzen was overgetrokken. Toen werd ondersoek gedaan, doch de veldkornetten der distrikten tusschen Johannesburg en Mafeking waren zoo overrompeld door de tijding dat zij niets konden doen en eerst aan generaal Joubert telegrafeerden om richting vragende. Alleen kommandant Hermanus Malan begreep de situatie en ging met een klompje boeren om Jameson tegen te houden."

"Weet u ook iets van de paarden die werden gekocht in het distrikt van Rustenburg?"

"Ja. De heer Jacobus Malan, lid voor Rustenburg, woont te Elandsrivier, op den weg van Johannesburg naar Mafeking. Hij deed een groote bezigheid in voer met de Bechuanaland politie. Hij is een van de strengste patriotten en een echte Transvaler. Bij hem op de plaats werden 250 paarden geplaatst, met het verzoek die goed op te passen en vet te maken daar ze door dr. Jameson tegen de Kaffers gebezigd zouden moeten worden. Eenige dagen voor den inval werden deze paarden gehaald. Verbeeld u de verontwaardiging van den ouden heer toen hij later zag dat Jameson en zijne manschappen dezelfde paarden tegen de Transvaal aanvoerden, die hij opgepast had."

"Onwetend gefopt, niet waar?"

"Ja, maar de grap is goed betaald."

Z.-A. REPUBLIEK.

Het voornaamste wat men ditmaal in de Volksstem vindt is een betoog, dat trouwens niet nieuw van zijn kant maar zeker juist nu van pas is, dat de Transvaalsche regeering het recht behoort te hebben om vreemdelin- [illegible]

[illegible]

TELEGRAMMEN.

OVERZEESCH.

EEN BLAAUWBOEK EN EEN STERFGEVAL.

LONDEN, 29 JAN. — (*Reuter.*)—Een blaauwboek over de beroeringen in Armenië is gepubliceerd. Het loopt voornamelijk over het rapport der Sassun commissie, waaruit blijkt dat de berichten over slachtingen zeer overdreven zijn. Voor zoo ver de commissie kan te weten komen werden slechts 40 lieden te Sassun vermoord, maar het totaal voor het distrikt, waarin 29 dorpen vernield werden, toonde dat 900 personen omgekomen zijn.

Sir Joseph Barnby is dood.

TURKIJE EN RUSLAND.

STERFGEVAL.

LONDEN, 30 JAN.—(*Reuter.*)—Schoon de Porte ontkent dat er een Russisch-Turksch verbond is gesloten, gelooft men dat er een stilzwijgende overeenkomst bestaat, waarbij Turkije aan Rusland het bezetten van Armenie tot herstel der orde toelaat, terwijl Rusland van zijn kant belooft Turkije in zekere gevallen, zoo als het binnenkomen der Dardanellen door de Britsche vloot, te ondersteunen.

De edele heer Hugh Childers is overleden.

RIJKSBOND.

OMWENTELING TE KHARTOUM.

LONDEN, 30 JAN. — (*Reuter.*) — De onlangs gevormde rijksbond, waar de hertog van Devonshire president van is, heeft gisteren, onder voorzitterschap van den lord mayor, zijn inleidende vergadering gehouden.

De correspondent van de *Pall Mall Gazette* telegrafeert uit Cairo dat een omwenteling te Khartoum is uitgebroken en dat de mahdi het verloren heeft. Hij voegt er bij dat stammenstrijd de oorzaak was.

KAAP-KOLONIE.

SPRINKHANEN.

OUDTSHOORN, 1 FEB.—(*Reuter.*)—Een zwerm sprinkhanen, twaalf mijlen lang en een halve mijl breed, is heden namiddag de stad binnengekomen, en zal binnen 48 uren alles opvreten. Al de boerenplaatsen in de Kamnatie Vallei zijn geruïneerd, en 't ziet er voor het distrikt maar naar uit. De droogte en de sprinkhanen laten de armere klassen zonder iets. Sprinkhanen heeft men thans overal van den Zwartberg tot de zeekust.

TER EERE DER——?

PORT ELIZABETH, 1 FEBR. — (*Reuter.*) — Een rookconcert is gisterenavond gegeven in de zaal der Odd-fellows ter eere van Jameson's volk. De groote zaal was propvol. Verrichtingen vol geestdrift maar ordelijk. Niets van politieken aard werd veroorloofd. De heer J. A. Holland presideerde.

EEN ASSISTENT-MAGISTRAAT.

PORT ELIZABETH, 1 FEBR.—(*Reuter.*)—Heden morgen hebben de praktizijns van het magistraatshof den heer Harmsworth, assistent-magistraat, die van hier naar Colesberg gaat, een fraai zilveren schenkbord en slakom gegeven.

ONWEDER EN SPRINKHANEN.

HULL' KOM NA KAAPSTAD.

OUDTSHOORN, 3 FEBR.—(*Reuter.*)—Een zwaar onweder is gisteren losgebarsten over het distrikt Cango tot Schoemansdorp, en Grobbelaars en Olifantsrivieren zijn boordevol. Door een zwaren wind die den storm voorafging werden de sprinkhanen westwaarts, langs Olifantsrivier, gedreven, en thans gaat een zware drom van Kamnatie in westelijke richting, terwijl een andere zich van Kliprivier naar de stad spoedt, en reeds Jozef Keller's plaats bereikt heeft. Geen regen is in Oudtshoorn gevallen.

RIVERSDALE, 3 FEBR. — (*Reuter.*)—Het heele distrikt bezuiden Langeberg is bedekt met groote zwermen sprinkhanen, die al wat groen is opvreten. Zij reizen westwaarts, en trokken gisteren de stad binnen.

EEN ANGLO-AFRIKAANSCHE BOND.

OOST LONDEN, 3 FEBR. — (*Reuter.*) — Een vergadering werd Zaterdagnamiddag aan Keiweg gehouden, waar men besloot zich tot een Anglo-Afrikaanschen Bond te vormen, met het handhaven der Britsche vlag in Zuid-Afrika als hoofdbeginsel.

RHODESIA.

POSTWEZEN.

BULAWAYO, 1 FEBR. — (*Reuter.*) — Men vindt het hier beroerd dat de postkar slechts met een deel der mail is aangekomen. Men schat de bladen die per week te Mafeking blijven op twee ton.

BLIKSEM.—GETUIGEN.—JAMESONIETEN.

MAFEKING, 1 FEBR. — (*Reuter.*) —Gedurende een zwaren storm is gisteren een man van den naam van De Foe, woonachtig op een plaats drie mijlen bewesten Mafeking, door den bliksem getroffen en leelijk beseerd. Zijn vrouw, die aan zijn zijde zat, is er goed afgekomen.

Sergeant White, die de depeche van den hoogen commissaris van Mafeking aan dr. Jameson gebracht heeft, vertrekt per *Roslin Castle* naar Engeland, om getuigenis te geven [illegible]

[illegible]

Een witman van den naam van Samuel Foster kwam Donderdag namiddag op de spoorweglijn bij de goederenloods, en werd bij het verplaatsen der rijtuigen overreden. Hij werd naar het hospitaal gebracht en zijn been werd afgezet, maar hij begon te verzwakken en overleed gisteren namiddag.

EEN SPLITSING IN DE MIJNKAMER.

VELDKORNET BODENSTEIN OVER HET VERLIES DER BOEREN.

JOHANNESBURG, 1 FEBR. — (*Reuter.*) — Een splitsing wordt aanstaande geacht in de mijnkamer, daar een combinatie van 25 mijnen een nieuwe bestuursverkiezing wil, en wel, naar men meent, op grond dat alleen de maatschappijen die het met het hervormingscomite houden, in het bestuur vertegenwoordigd zijn. Zij dringen er op aan dat een maatschappij er door één lid, in plaats van drie zoo als thans, zal vertegenwoordigd worden.

Wat het verlies betreft dat de boeren in het Krugersdorpsche gevecht geleden hadden wordt veldkornet Bodenstein gezegd volmacht te hebben gegeven tot de aankondiging dat hij £1,000 verbeuren zal als bewijs wordt geleverd dat er meer dan vier burgers gesneuveld en zes gewond zijn in den strijd met de troepen der Gecharterde.

HOOGGERECHTSHOF.

CIVIELE ZAKEN.

(*Voor den hoofdrechter en rechters Buchanan en Maasdorp*).

ZATERDAG, 1 FEBRUARI, 1896.

KONINGIN *vs.* IZAK TAMATIE.

De hoofdrechter zeide dat Tamatie beschuldigd was van veediefte, in voorloopig verhoor genomen door den magistraat van Beaufort West, en veroordeeld, daar de prokureur-generaal zijn zaak naar het lagere hof had verwezen, door specialen vrederechter Van der Byl; maar deze had verzuimd om, zooals de wet eischte als de zaak voor een ander kwam dan die ze onderzocht had, en zooals door den prokureur-generaal uitdrukkelijk was herinnerd, op nieuw de getuigen in het verhoor te nemen, en daarom moest, schoon de vent onbetwistbaar schuldig was, de uitspraak vernietigd worden.

KONINGIN *vs.* JOOSTE.

In deze zaak, een van diefstal onder valsche voorwendsels, was nagenoeg hetzelfde gebeurd, met hetzelfde gevolg.

VOORLOOPIG.

Koloniale regeering *vs.* Mccay. Verband van £400; eigendom kan verkocht worden.—Drouet *vs.* Clark. Advokaat Schreiner betwistte in deze zaak, een van een Franschen wissel van zoowat £415, de liquiditeit, maar de hoofdrechter zeide dat verweerder wel later tegen eischer kon optreden als hij bewijzen kon, dat de zaak onklaar was, maar dat de liquiditeit van den wissel bestond, en dus uitspraak moest gedaan worden voor eischer.—Mackintosh *vs.* Botha. Promesse van £150.—Faure *vs.* Charlton. Verband van £400, *minus* £34, die betaald waren; eigendom kan verkocht worden. Hughes *vs.* Stent.—Rechterlijke uitspraak van £16 13s. 10d.—Arnholz & Co. *vs.* Smeer. Saldo van rekening ten bedrage van £29 18s. 3d. —Wyllie *vs.* Wills en Turner. Schuld van £71 4s. 5d., met een verband er bij, kunnende het verbonden goed verkocht worden.

PRAKTIJK.

De heer F. W. Neser werd als beëedigd translateur, Engelsch en Hollandsch, toegelaten. Eed te worden afgelegd te Philipstown.

GEREHABILITEERD

werd Wm. Thompson.

TWEE ECHTSCHEIDINGSZAKEN.

Baart *vs.* Baart was een zaak waar de man echtscheiding vroeg wegens overspel met sekeren Mitchell. Advokaat Graham voor eischer, een Hollander met een Hollandsche vrouw getrouwd. Het bleek dat de twee hier samen gewoond hadden, maar dat de vrouw verdwenen en later bevonden was met Mitchell als diens vrouw te leven. Er was een kind uit het huwelijk, en de twee heetten thans te Zanzibar te wonen. Echtscheiding uitgesproken; eischer voogd over het kind.—In de zaak van Welch *vs.* Welch werd de man van overspel beschuldigd. De vrouw was als weduwe met verweerder getrouwd, maar zij hadden onaangenaamheid bekomen omdat hij nooit geld thuis bracht, en waren van tafel en bed gescheiden. Thans bleek het dat hij slechte huizen bezocht. De hoofdrechter zeide dat de zaak in zoover niet heel in orde was als de getuigen luidjes waren waar men niet op aan kon; maar daar de man een dagvaarding ontvangen had en niet verschenen was, zou ook hier de echtscheiding worden uitgesproken.

DEARHAM *vs.* DEARHAM.

PETITIE VAN G. J. J. VAN NIEKERK.

Op voorstel van advokaat Close kreeg petitionaris verlof om M. Fleischer *in forma pauperis* te vervolgen wegens niet betaling van geld voor een handelsreis verschuldigd.

KOLONIALE REGEERING *vs.* OPPERMAN.

Op voorstel van advokaat Giddy kreeg de regeering verlof van respondent bij edikte te dagvaarden wegens een overeenkomst omtrent plaatsen in Kenhardt. Aan den man moet een exemplaar der *Gazette* over de zaak naar het meer Ngami worden verzonden.

POPPE *vs.* BATE.

Van de hand gewezen werd een aanzoek van advokaat Graham om, wegens afwezigheid van een gewichtig getuige, deze zaak van 5 dezer tot 1 Mei uit te stellen.

GISTEREN.

FURNIVALL *vs* FURNIVALL.

Advokaat McGregor voor eischeres; verweerder niet vertegenwoordigd. Een aanzoek om scheiding van tafel en bed, wegens booze behandeling door verweerder, met wien eischeres in 1894 als weduwe Cornwell gehuwd was, en bij wien zij een kind, naast eenige uit haar vorig huwelijk, had. Eischeres had een lang verhaal over het gebruik van likeur door haar echtgenoot, die dan lastig en somtijds wezenloos werd, haar met leelijke namen bestempelde en een soepterrine over haar had uitgegooid, en thans wilde dat zij met hem naar Johannesburg zou gaan, waar haar kind zeker niet tegen het klimaat zou kunnen. Ver- [illegible]

De Vakature in den Noordwestelijken Cirkel.

MALMESBURY.

CONRADIE SPREEKT!

De heer F. D. Conradie van Zaaiplaats sprak de kiezers van Malmesbury en omstreken op Donderdag den 30sten dezer toe en legde, onder voorzitterschap van den heer S. S. Walters van Babenfontein, zijne beginselen aan den dag.

De vergadering was klein, doch invloedrijk, en luisterde met gespannen aandacht terwijl hij met matigheid en verstand over de belangrijke zaken die thans ons publiek bewegen sprak.

Hij maakte gebruik van nagenoeg de volgende woorden:

Mijn eerste beginsel zal zijn de belangen van de boerenbevolking te behartigen en ik vertrouw dat het niet zelfzuchtig beschouwd zal worden, want als de boeren floreeren dan floreeren alle ambachtslieden en winkeliers, ja zelfs alle professies, gaat het met de boeren slecht dan met hen ook.

De boeren hebben immers met vele onheilen zooals de roest, de droogte visites van sprinkhanen, enz., te kampen en dan als zij hunne produkten op de markt brengen weten zij dat zij in de open markt in competitie treden met den uitlander met zijn nieuwer en goedkooper manier van werken. Ik heb daarom bij de jongst gehouden parlementaire zitting de belofte van het gouvernement van een verhoogde belasting op ingevoerd graan toegejuicht. Dat ik persoonlijk ook met de koornboeren van dit en van de aangrenzende distrikten kan sympathiseeren leidt men af van het feit, dat vóór de verlenging van den spoorweg aan den anderen kant van Worcester moest ik mijn graan dertig mijlen met den wagen vervoeren en kreeg toen elf shillings per mud daarvoor, behalve nog elf pence voor treinvervoer.

Ik ben nog een koornboer en schoon niet op zoo groot een schaal als die in dit distrikt gedreven wordt toch win ik om en bij één duisend mudden koorn behalve wat door mijne huurders gewonnen wordt.

2. Met betrekking tot de arbeidskwestie wil ik hebben dat magistraten meer macht gegeven wordt om met 't oog op deze kwestie leegloopers en die soort van menschen te dwingen tot hun eigen onderhoud wat meer bij te dragen.

3. Voor de uitbreiding van spoorwegen ben ik ook, want neem het vervoer van druiven, hoe groot een kwantiteit gaat niet naar het noorden dat niet alleen de prijs van druiven doet rijzen maar ook de prijs van wijn en brandewijn. Hoevele ezels, paarden, schapen en hoe veel graan worden niet thans naar het noorden gezonden dat onzen boerenstand bevordert en geld laat circuleeren? Waar, zooals in Oudtshoorn, de boeren geen markt hebben voor hunne produkten, omdat zij eerst een woestijn moeten doorgaan, is een spoorweg hoogst noodzakelijk. De brandewijn's maatschappij heeft veel gedaan om den prijs van brandewijn te doen stijgen maar als de oogst zeer groot is zakt de prijs van zelf.

Schoon het vertrouwen van de naburige staten in den laatsten tijd erg geschokt is geworden, moeten de kiezers bij hunne vertegenwoordigers in 't parlement aandringen alleen zulke ministeries te ondersteunen die in vriendschappelijke verstandhouding zullen wezen met de hoofden der naburige staten, zoodat de invoorrechten op onze produkten op hunne grenzen verminderd zullen worden.

De havens van Natal en Delagoabaai competeeren met de onzen, en zoo wij niet in vriendelijke verstandhouding met de binnenlandsche staten staan zal het met ons zwaar gaan.

De verlenging van spoorwegen moet trapsgewijze gaan en zou die van Malmesbury door mijne kiezers vereischt worden, zal ik daarvoor stemmen.

4. Met betrekking tot de opvoeding spijt het mij dat velen onzer kinderen geene opvoeding genieten vooral onder de boeren die ver van elkaar wonen. Wij zien wekelijks de uitlanders bij honderden het land instroomen; zij zijn geleerd en zullen later met onze kinderen in competitie komen. Daarom is het van het hoogst gewicht dat meer voorsiening door het departement van onderwijs gemaakt wordt, vooral in bijdragen tot die hulpbehoevende kinderen.

5. Ik ben sterk tegen een accijnsbelasting, deze zal de ruïnatie van de wijnboeren wezen; ik spreek met kracht over deze zaak, want ben ik niet een wijnboerzoon?

6. Wat de brandziektswet betreft, mijne inzichten zijn alreeds bekend, daar ik op het Bondscongres voor eene permissieve wet gestemd heb; de wet die thans bestaat is onuitvoerbaar in de noord-westelijke deelen van ons land. Sommigen van de boeren daar blijven ongeveer tien dagen op eene plaats en dan moeten zij weer elders trekken om water en weide te zoeken. Men zegt dat het beter voor die boeren zou zijn indien zij alles gingen verkoopen en als knechten bij boeren in andere distrikten gingen werken, maar denk eens dat die menschen thans rijkelijk tot 's lands kosten bijdragen. De arme man is een achterwaarborg dat het land vooruit sal gaan; de arme man zoekt immers een bestaan te krijgen waar hij die geld heeft niet zal gaan werken; de arme man moet werken om te leven.

De reden waarom ik voor een permissieve wet ben is dat als een wet eens gemaakt is dan moet die gehandhaafd worden en de tegenwoordige wet is eene onmogelijk uitvoerbare wet in sommige distrikten. Persoonlijk ben ik mijzelven tot wet geweest en geen straffer wet kan gemaakt worden; voor drie en dertig jaren heb ik die gehandhaafd, maar hoe zeer ik die wet op mij selven toepas, wil ik daarom niet selfsuchtig wezen maar de menschen in die droge distrikten nimmer vergeten en eene onmogelijke wet op hen forceeren.

7. Voor besuiniging van 's lands uitgaven ben ik sterk, maar waar profijt van kan gemaakt worden moet men niet zuinig wezen.

8. Besproeiing is hier niet zoo noodig als noordwaarts; het schema van 't gouvernement om geld te geven waar plaatsen onbelast zijn werkt slecht, want de eigenaren kunnen geld in de open geldmarkt krijgen. De Van Wijksvlei dam is eene mislukking omdat de menschen die daarom of liever daaronder wonen niet de geschikte personen zijn om den grond te ontginnen. Ik wil dat het gouvernement aan afdeelingsraden de macht gaf op geschikte plaatsen dammen te maken het geld daaronder gevende. De landerijen daaronder eerst aan de eigenaren te pachten en als eigendom te behouden zou hij het kapitaal en de rente betaald [illegible]

Het was in overeenstemming met de makers van onze constitutie dat menschen rijp van jaren en ondervinding gekozen werden tot leden van het hoogerhuis.

Hij bedankte tevens den voorzitter voor de wijze waarop hij de vergadering geleid had.

De politieke toestand in Transvaal.

ENGELSCHMAN EN BOER.

Uit een privaat schrijven, hier van Roodepoort Station ontvangen, ontleenen wij het volgende:—

"De geschiedenis van dr. Jameson is u waarschijnlijk overbekend. Wees verzekerd dat wij de 'Rooies' getoond hebben waar David de wortels begraven heeft. Hier, kort nabij Roodepoort, is hij gevangen genomen. Ik had het pleizier het eerste telegram aan onze regeering te zenden onze overwinning meldende. Jameson heeft gedacht de boeren houden nieuwjaar en ondertusschen zou hij ons van onze onafhankelijkheid berooven. Doch de Heere heeft het anders besliet. Eén zaak is weder ter duidelijkste gebleken: de Engelschman kan met den boer niet vechten. Hier was nog nooit in Zuid-Afrika zulk een goed gewapend kommando als dat van Jameson. Maar zij kunnen niet raak schieten en dat is waar zij het vuur van den Afrikaner niet kunnen weerstaan; dat is doodelijk. Onze kommandos kwamen net bij mekaar en, had Jameson één uur langer tijd gegeven, dan waren zij allen op een hoop doodgeschoten."

De Richmonders zijn Warm.

TWEE BELANGRIJKE BESLUITEN.

De volgende twee besluiten zijn ons ter publicatie ter hand gesteld:—

Richmond, 30 Januari, 1896.

Aan den hoog-ed. Sir Hercules Robinson, bart.

Excellentie,—Wij nemen de vrijheid onder uwe aandacht een kopie van een resolutie te brengen, aangenomen op eene vergadering van het Richmondsche distriktsbestuur van den Afrikaner Bond:

"Deze vergadering vertrouwt dat harer majesteits hooge commissaris geen steen onaangeroerd zal laten om de eigenlijke schuldigen in de zaak van dr. Jamesons inval in de Transvaal te boek te brengen. De vergadering beschouwt ook het voortduren van de Charter als een bedreiging van den vrede van Zuid-Afrika en is zoo vrij eerbiediglijk op het terugtrekken ervan aan te dringen. De vergadering vertrouwt ook dat zijne excellentie kennis zal nemen van zekere geruchten ten effekte dat sekere jonge Afrikaners door dr. Jameson doodgeschoten werden omdat zij weigerden op te trekken tegen de burgers der Transvaal."

Wij hebben de eer te zijn,
Van uwe excellentie,
De dw. dienaren,
N. VAN DER MERWE, voorzitter.
R. P. BOTHA, secretaris.

Richmond, 30 Januari, 1896.

Den ed. heer J. H. Hofmeyr.

Edele heer,—Op eene vergadering van het Richmondsche distriktsbestuur, heden gehouden, werd de volgende resolutie aangenomen, die wij nu de eer hebben ter uwer kennis te brengen:

"Vreezende dat onbehoorlijke drang zal aangewend worden met betrekking tot het onderzoek der ambtenaren van de Chartered Compagnie, ten einde de wezenlijke aanleggers van het komplot niet bekend te doen worden, vertrouwt deze vergadering dat de heer Hofmeyr zijn uiterste zal aanwenden om zoodanigen invloed tegen te gaan, en dat, zoo noodig, de heer Hofmeyr zelf, in het belang van vrede en recht, naar Engeland zal gaan."

Wij hebben de eer te zijn,
Edele heer,
Uw dw. dienaren,
N. VAN DER MERWE, voorzitter.
R. P. BOTHA, secretaris.

KERK EN SCHOOL.

De eerw. kandidaat J. P. Liebenberg zal op 8 Maart tot hulpprediker der gemeente Bloemfontein bevestigd en georded worden.

Een catecheten-conferentie zal op 28 en 29 Februari te Ventersburg, O.V.S., gehouden worden.

De hoeksteen van een nieuw kerkgebouw der Ned. Geref. kerk te Weenen (Natal) is op 13 Januari gelegd. Het oude kerkgebouw werd in 1850 gebouwd en is nu afgebroken.

Door een vergadering der convocatie van de universiteit zijn Zaterdag tot leden van den universiteitsraad gekozen dr. J. Cameron en de heer J. R. Whitton.

Gevraagd: voor het Grey College, Bloemfontein, [illegible]

AANDEELENMARKT.

[illegible]

JAMESON'S HELDEN.

ZIJ KOMEN OM VROUWEN EN KINDEREN TE REDDEN.

WAT DOEN ZIJ?

Men weet hoe door Engelsche bladen er op gewezen werd dat die edele Jameson niet verwacht kon worden stil te blijven toen hij vernam dat de wreede "Boers" het leven van kinderen en vrouwen in gevaar brachten. Zie nu eens wat aan de *E. P. Herald* verteld is door Zeiss, een der leden van Jameson's korps, en uitgekozen als iemand die al meê het best in staat was om een behoorlijk verhaal van het gebeurde op den tocht te geven. Na gevorderd te zijn tot den nacht toen het tusschen Jamesonieten en boeren het eerst tot vechten kwam, sei hij dat twee van eerstgenoemden schampschoten bekomen hadden, en twee boeren doodgeschoten en begraven waren, maar dit had hij niet gezien.

"Ik zal je echter vertellen," zoo ging hij voort," "wat ik wel gezien heb. Niet ver van de plek waar wij door het vuur der boeren tot staan waren gebracht, kon men op den weg voor ons iets wits zien. Dit bleek later een wagen te zijn die aan een 'Dutchman' behoorde. De man was waarschijnlijk, toen hij het pad volgde, door de voorposten der boeren aangehouden, en had zich bij hen aangesloten, terwijl hij zijn vrouw in den wagen liet. Toen de kogels in de lucht begonnen te sissen was de arme vrouw bang geworden, en onder den wagen gekropen. Men zegt dat eenige der onzen, niet wetende wat dat groote witte ding op den weg was, er eenige kogels hadden ingeschoten, en dat zelfs de maxims er bij gebruikt waren. Toen wij den volgenden dag wegreden zag ik zelf de vrouw dood onder den wagen liggen. Waarschijnlijk had zij in haar doodstrijd een deel van haar kleeren afgerukt, en daar lag zij nu, met haar lichaam ontbloot tot haar middel, en met één hand aan de speek van een wagenwiel vast. 't Was een akelig gezicht, dat kan ik je vertellen. 't Kan me zooveel niet schelen een burger doodgeschoten te zien, nadat hij op ons van achter rotsen gevuurd had, maar een arme vrouw doorboord met kogels onder een wagen te zien liggen, dat maakt een mensch ziek."

Zulke dingen zijn geschied, niet in een wettigen oorlog, maar in een tocht ondernomen ter bevrediging van de eer- en heerschzucht van een man die zelf thuis bleef. Dat 's ook om ziek van te worden, voor iemand wien het hart op de rechte plaats zit.

HANDEL EN NIJVERHEID

SPOORWEGONTVANGSTEN.

Spoorwegontvangsten voor de week geëindigd 2 Februari:—

Stelsel.	Passagiers £	Pakketten enz. £	Mails, Telegrafen, enz. £	Goederen en Mineralen. £	Levende Have. £	Totaal. £
Westelijk ...	10,942	1211	452	9,153	781	†22,589
Middellands.	2,452	803	342	35,689	250	†38,986
Oostelijk ...	2,348	92	128	13,896	284	†16,748
Noordelijk	5,606	15	139	5,031	167	†10,958
Totaal ...	21,348	1621	1061	63,719	1,482	89,231
" ...	14,616	1280	990	40,985	1,553	59,424

Materiaal-vervoer: Westelijk, 1894, nil; 1895, nil; middellandsch 1894, nil; 1895, nil; oostelijk, 1894, nil; 1895, nil; noordelijk, 1894, nil; 1895, nil; totaal, 1894, nil; 1895, nil.

† Deze cijfers zijn de totalen van de boekingen van de verschillende stations, zonder verdeeling tusschen de stelsels, en worden veranderd als zulke verdeeling plaats heeft. Zij zijn onderworpen aan verandering bij verdeeling van de opbrengst tusschen de Koloniale, Vrijstaatsche, Transvaalsche en Bechuanalandsche lijnen.

Het aandeel van de Nederlandsche en Bechuanalandsche spoorwegmaatschappijen en den Oranje Vrijstaat kan ongeveer gesteld worden op £18,000.

PARADEVERKOOPING.

De heeren J. J. Hofmeyr & Zoon verkochten Zaterdag 11 koeien, van £8 2s 6d tot £15; een prachtstuk haalde £33; twaalf enkele paarden werden verkocht voor £6 tot £20 10s; vier paar paarden £25, £34 10s, £50 10s en £60.

SPORT.

Cricket.

HET ENGELSCHE TEAM.

GRAHAMSSTAD, 1 Febr. (*Per Telegraaf.*)—Heden begon het Engelsche cricketteam het zevende spel van hun tour tegen 22 van Grahamstad en distrikt. De bowling van Davenport, Lohman en Woods was het voornaamste van het spel. De Grahamieten batten eerst en maakten 73 voor 14 wickets tegen lunchtijd, maar de andere 7 man voegden er slechts 5 runs bij. Het Engelsche batten was middelmatig behalve dat van Fry, die bij het vallen van de tweede wicket inging en 51 op prachtige manier maakte en hij was niet uit toen de innings voor 110 sloten. Grahamsstad was een half uur aan de wickets en verloor in dien tijd 3 wickets voor 16 runs.

GRAHAMSSTAD.—EERSTE INNINGS.

Giddy, c O'Brien b Tyler 1

[illegible]

Totaal voor 10 wickets ... 71

De Taalbeweging in de Zuid-Afrikaansche Republiek.

Een stuk van Karl Blind over dit onderwerp wordt in de *S. A. Zeitung*, van Vrijdag l.l., meêgedeeld, en wij meenen onze lezer geen ondienst te doen met er een korte schets van te geven.

De schrijver begint met te zeggen dat Duitschlands nauwe betrekking tot de Zuid-Afrikaansche Republiek het natuurlijk maakt dat men er belang stelt in de poging in de republieken aangewend om meer eenheid in de Hollandsche schrijftaal van Zuid-Afrika te brengen, een schrijftaal die, naar de schrijver meent, van die in Holland en Vlaanderen gesproken zeer afwijkt, en die men ook niet gaarne met den naam van Hollandsch bestempelt, maar liever, hoe vreemd het lijken moge, kortweg "Afrikaansch" noemt. Toch wordt er een onderscheid tusschen Hollandsch, Afrikaansch-Hollandsch en eigenlijk Afrikaansch gemaakt. Eerstgenoemde is de taal in de Nederlanden gesproken; de tweede de hiermeê overeenkomende maar toch ook weder er van verschillende taal die men in Zuid-Afrika bezigt als men nog Hollandsch wil schrijven; de derde is de hiervan afwijkende tongval der Transvalers.

Zoowel in woordenschat en wezen als ook in de schrijfwijze vindt men een drievoudige verscheidenheid. Om nu toenadering tusschen die verschillende taalvormen te bewerken heeft men een Zuid-Afrikaanschen taalbond gevormd, en hebben comités te Bloemfontein en te Pretoria, de beide hoofdsteden der republieken, zich samen verstaan. Zij hebben echter met nog veel grooter beswaren te kampen dan die men in de poging ondervonden heeft om de bijna gelijkluidende talen van Holland en Vlaanderen te vereenigen. Wil men, roept menig een Transvaler, een "klein Holland" van ons maken?

Zekere jaloezij tegen de meer voortstrevende en in het godsdienstige meer verlichte mannen uit Holland die tot ambten en waardigheden in de Zuid-Afrikaansche Republiek gekomen zijn, komt hierbij niet zelden in het spel. Maar ook de in alle volken van Germaanschen bloede zich zoo dikwijls openbarende en met het stammenwezen in verband staande stijfkoppigheid heeft er deel aan. Het eindresultaat is echter dat, net zoo als het geruimen tijd in België het geval was, te midden van dezen strijd een andere en vreemde het ging winnen.

In Belgie immers wilden de enkele distrikten niet eenmaal elk van hun eigen Vlaamsch afstand doen. Dus viel het de Walen, de Fransch-sprekende "Fransquillons" niet moeilijk om hun taal tot de heerschende te maken, schoon zij wat hun getal betreft in de minderheid zijn, en het werkelijk Waalsche taaleigen, waarin zich vele oud-Gallische en ook geheel onbekende bestanddeelen voordoen, buitendien van het hoog-Fransch zeer sterk afwijkt.

In Zuid-Afrika is het voor de Engelsche taal een voordeel geweest dat de Nederduitschen zich niet wisten te vereenigen. Zij is daardoor aan de Kaap en in den Oranje Vrijstaat, schoon de meerderheid er nog altijd Hollandsch spreekt, verder doorgedrongen dan anders het geval zou zijn geweest. Zoo zal het ook in de Transvaal gaan, als men niet onder de geheele Nederduitsche bevolking van Zuid-Afrika een grootere taaleenheid tot stand brengt.

Het laat zich zeer licht verstaan dat vele Transvaalsche burgers zich zoo sterk hechten aan hun bijzonder taaleigen. Hun voorouders zijn door de natrekkende en op hen aandringende Engelschen herhaaldelijk tot "trekken," het voortschrijden naar de wildernis, gedwongen geworden. Onder sulke omstandigheden heeft het boerenvolk zich hoe langer hoe stijver gehecht aan zijn eigenaardigheden. President Kruger spreekt gewoonlijk, zoo als wij uit persoonlijke ervaring weten, een taal die voor een kenner van het Hollandsch niet zoo heel licht verstaanbaar is. Ja, er zijn kranten in de Zuid-Afrikaansch Republiek waarin vooral de ingezonden stukken, maar dikwijls ook de inleidings-artikelen, in een taal geschreven zijn die een Hollander groote moeite heeft in al haar woordvormen te begrijpen.

De ons voorliggende proeven uit verscheiden bladen toonen dat enkelen in den laatsten tijd juist er pleizier in hebben om een Transvaalsch-Afrikaansch te schrijven dat net dient om het kontrast met beschaafd Hollandsch scherp te maken, ten einde daardoor de op vereeniging gerichte taalbeweging te doen mislukken. Intusschen mag men wel hopen dat de verstandiger opvatting met het oog op het voortdringen van een talrijke Engelsche instrooming het winnen zal.

Dit wordt dan nader opgehelderd door een paar uittreksels uit Hollandsche bladen in de Zuid-Afrikaansche Republiek, waarvan het laatste over de pogingen loopt thans aangewend om de Hollandsche schrijftaal te vereenvoudigen; en de heer Blind wijst er op dat eendracht macht maakt, en dat van de oudste tijd af te Germaansche stammen veel door tweedracht verloren hebben.

Veel is er in dit opstel van den bekenden en Zuid-Afrika genegen Duitschen balling in Engeland dat geenszins juist is, en hoe kan het ook anders als men over Zuid-Afrika schrijft zonder persoonlijke kennis van land en volk? Maar het toont zulk een voorliefde voor ons volk en bevat zulke waarschuwende wenken omtrent hetgeen elders geschied is, dat wij het ongaarne onopgemerkt souden laten.

VERBANDLIJSTEN.

[illegible]

ZIE OMMEZIJDE

TRANSVAAL.

EEN WOORD AAN BONDSMANNEN.

Mannen Broeders,—Het zij mij geoorloofd een paar woorden tot u te richten naar aanleiding van de jongste gebeurtenissen in ons land. Ik doe zulks met des te grootere vrijmoedigheid, daar ik bij u niet onbekend ben en *Ons Land* in een inleidingsartikel getoond heeft, dat gij, onze broederen, wel een geopend oog hebt voor onze toekomst en daarmede voor de toekomst van het Afrikanerdom in Zuid-Afrika in het algemeen :

1. Het deed ons hart goed, toen wij vernamen dat gij, toen een vreeselijke storm dreigde boven ons los te breken, met ons gevoeldet en onverwijld aan onze voormannen per telegraaf de verzekering gaaft van uwe sympathie, en daarmede ten minste van uwen zedelijken steun. De voor ons en geheel Zuid-Afrika treurige omstandigheden hebben het duidelijk aan het licht gebracht, dat de nationale banden, waardoor wij aan elkander gebonden zijn, om niet te spreken van de banden van bloedverwantschap, onverbreekbaar zijn en tevens, dat die banden thans nauwer aangehaald zijn dan ooit van te voren, zelfs nog meer dan in den vrijheidsoorlog. Het wakker optreden van onze broederen in onze zuster-republiek moet ook uw hart aangedaan hebben, terwijl de overwinning door onze burgers in het veld, als ook die door onze geëerbiedigde regeering behaald, niet anders dan gezegende gevolgen voor het Afrikanerdom in het algemeen kan hebben.

2. Het kan niet anders dan verwacht worden, dat er nu allerwege eene begeerte ontstaan zal naar hartelijker eenstemmigheid onder de Afrikaners. Met het oog hierop, zijn er een paar zaken, die bijzonder uwe aandacht en oplettendheid vereischen. Zij zijn deze :—

a. De keuze van uwe volksvertegenwoordigers en uw ministerie. Het is van het uiterste belang, dat gij welvertrouwde mannen kiest en niet onverschillig zijt welk en hoedanig ministerie gij steunt. Het trof mij, bij het lezen van de *Argus* van 15 dezer, dat in het inleidingsartikel, waar gesproken wordt van het tegenwoordige Sprigg-ministerie, gezegd wordt, dat het *den steun van den heer Rhodes heeft.* Als ik mij niet vergis, waren het de *Volksbode* en de *Express*, die voortdurend het volk waarschuwden tegen den heer Rhodes. Een tijd lang waren zij als roependen in de woestijn, maar hoe lijkt het vandaag? Toen ik in een brief aan de *Cape Times* zag, dat sir Henry de Villiers, de waardige hoofdrechter van de Kaapkolonie, het als zijn plicht zou beschouwen, indien daartoe gevraagd, zich aan het hoofd te stellen van een ministerie dacht ik daarbij aan den edelen J. Hofmeyr en kwam het mij zoo wenschelijk voor, dat die twee beproefde en algemeen vertrouwde personen aan het roer van zaken mochten komen met het oog op den tegenwoordigen toestand van Zuid-Afrika. De Afrikaansche nationaliteit heeft een geweldigen stoot vooruit gekregen, maar die stoot ging met zulk eenen geweldigen slag gepaard, dat de ultra-imperialisten in uwen staat wakker geschud zijn. De aanbeveling van het tegenwoordige ministerie, n.l., *dat het gesteund wordt door den heer C. J. Rhodes*, door de *Argus*, heeft bij ons geene geringe mate van achterdocht verwekt. En wie kan zich daarover verwonderen? Dezelfde heer Rhodes wordt, door de lengte en breedte van Zuid-Afrika, zoowel door Engelschen als Afrikaners, verdacht gehouden als de hoofdpersoon in het komplot tegen onzen staat gesmeed. Hij weet het, maar doet niets, hoegenaamd niets, om zich te zuiveren, vertelt koelweg aan eenige lieden te Kimberley, dat zijn politieke loopbaan nu eerst recht begint, vertrekt daarop onverwacht naar Engeland zonder zich zelfs in het minst te storen aan het oordeel, onverholen over hem uitgesproken. Volgens de *Cape Argus* mag het ministerie rekenen op den steun van zulk een man, in zulke omstandigheden geplaatst! Natuurlijk zijt gij de mannen om te oordeelen of en in hoeverre de aanbeveling van de *Cape Argus* van het tegenwoordige ministerie eene aanbeveling voor u is ook met het oog op ons ideaal van een vereenigd Zuid-Afrika.

b. Gij kunt er veel aan doen om het charter aan de heeren Rhodes en Co. gegeven te doen vernietigen. De ed. heer J. H. Hofmeyr heeft het reeds te kennen gegeven, dat de regeering van de chartered compagnie vervangen moet worden door eene andere. De volksraad van den Oranje Vrijstaat staat daarop, en natuurlijk heeft onze republiek de ondervinding van het gevaarlijke van gezegde compagnie. De Londen *Times*, zoo ook de *Cape Times*, steunen den heer Rhodes. Eerstgenoemd blad heeft, zoo het schijnt, verbazenden invloed in Downingstraat, terwijl de *Cape Times* een Rhodes blad is. Er zijn alle redenen om krachtig op te treden. Alle Afrikaners en allen die het wel meenen met Zuid-Afrika behooren op dit punt vast te staan :—*De Chartered Compagnie moet ophouden te bestaan.* De heer Rhodes c.s. heeft zich in Afrika, op politiek gebied, onhoudbaar gemaakt. Laat u hiervan niet afbrengen.

3. Alle pogingen behooren door ons aangewend te worden om eene kapitalisten-regeering in Afrika te verhoeden. [De schrijver treedt hier in een overzicht van de toestanden en bespreekt vooral het stemrecht.]

Ik weet het, dat door u of van uwe zijde meer dan eens beweerd is geworden, dat de gezindheid van de Z. A. Republiek tegenover u niet is, wat die behoort te zijn, vooral ook met het oog op den zedelijken steun, door u gegeven in den tijd van den vrijheids-oorlog. Met het oog hierop wensch ik u de volgende vraag tot onderzoek en nadenking te stellen: Hebben uwe regeeringsmannen nooit beproefd onze regeering in het een of ander schaakmat te zetten? Waart gij ooit achter de schermen om van het "fijne" kennis te nemen?......

4. Eindelijk. Laat ons alle demoraliseerende invloeden met kracht tegenwerken en den godsdienstzin der vaderen voortplanten van geslacht tot geslacht. Een volk, dat getrouw aan zijn God en godsdienst blijft, moet verhoogd worden. Het is niet de wil van God, dat het Afrikaansche volk vernietigd zal worden. Dit is ook weer in de jongste gebeurtenissen gebleken. Laten wij niet vergeten, dat wij aan elkander verbonden zijn door nationale banden, door banden van bloedverwantschap en niet minder door godsdienstige banden. Een drievoudig snoer wordt niet licht verbroken.

U de verzekering gevende van mijne hartelijke toegenegenheid en innige belangstelling in ons volksbestaan, verblijve ik,

Uw aller dienaar,

M. P. A. COETZEE, Jr.

Pietersburg,
23 Januari 1896.

SCHEEPVAARTBERICHTEN

TAFELBAAI.

AANGEKOMEN.

Febr. 1—SS *Rimutaka*, van Londen.
1—Britsche bark *Da...*, van Rio de Janeiro.
1—SS *Goth*, van Delagoabaai.
1—Britsche bark *Mart Curry*, van Cardiff.
2—SS *Gaul*, van Southampton.
2—Noorsche bark *Alpha*, van Ardrossan.
2—Noorsche bark *Justo*, van Soderham.
3—SS *Nautilus*, van Port Nolloth.
3—SS *Aurora*, van St. Helenabaai.
3—Mailboot *Roslin Castle*, van Natal en kusthavens.

VERTROKKEN.

.—SS *Ajax*, naar Knysna.
1—SS *Rimutaka*, naar Nieuw-Zeeland.
1—Portugeesch transportschip *Africa*, naar Lissabon.
1—SS *Clan Campbell*, naar kusthavens en Natal.
3—SS *Goth*, naar Southampton.

LONDEN

29 Jan. (*Per Telegraaf*).—De *Hawarden Castle* is, op reis naar Zuid-Afrika, Woensdag te 2 n.m. van Madeira vertrokken.

Chamberlain's Hoestmiddel geneest verkoudheden, croup, en kinkhoest. Het is aangenaam veilig en vertrouwbaar. Te koop bij alle Apothekers en Handelaars. P. J. Petersen & Co. Algemeene Agenten.

ZUID-AFRIKAANSCHE ONDERLINGE

LEVENSVERZEKERIN MAATSCHAPPIJ.

OPGERICHT IN 1845

Geincorporeerd bij Acte van Parlement 188

Hoofdkantoor : DARLINGSTRAAT, Kaapstad

Takken in Durban, Bloemfontein en Johannesburg

DIREKTEUREN :
H. M. ARDERNE, Voorzitter.
ALFRED EBDEN.
HENRY SOLOMON, SEN.
FRED. J. CENTLIVRES.
PAUL DE VILLIERS.
GODFREY SICHEL.
J. G. STEYTLER.
HARRY BOLUS.
Hon. J. X. MERRIMAN, M.L.A.

EERSTE GENEESKUNDIGE ADVISEUR
G. E. C. ANDERSON, M.D., M.C., Londen, M.R.C.S Engeland.

JAARLIJSCH INKOMEN	PREMIE	£175,558
	INTEREST	85,965
FONDSEN IN HANDEN		£1,662,845

Geheel Belegd in Zuid-Afrikaansche Waarden

VOORNAAMSTE VOORDEELEN :
Absolute Zekerheid, Groote Bonussen.
Geen Beperkingen.
Bepalingen omtrent niet-verbeurd verklaring
Geen restrictie op Reisen en Woonplaats,
Matige Onkosten.
Spoedige Betaling van Vorderingen.
Alle Voordeelen behooren aan de Leden
Geen Persoonlijke Aansprakelijkheid.
Onmiddellijke Bonus op Vorderingen.
Ruime Betaling voor Overgave.
Driejaarlijksche Onderzoek, laatst in Juni, 1895 de volgende in Juni, 1898.

Dertig dagen toegestaan voor betaling van Premiums, gedurende welke de Polis van kracht blijft.

Polissen blijven van kracht zoolang er voldoende overgaafswaarde is om een kwartaalsche premie te dekken.

LAATSTE UITBETALINGEN, 1889

Polissen van verschillenden duur werden betaald met de volgende sommen voor iedere £1,000 van de oorspronkelijke verzekering :—

Duur in 1889.	Betaald
47 JAAR	£3,093
45 JAAR	2,781
30 JAAR	1,846
20 JAAR	1,477
15 JAAR	1,328
12 JAAR	1,230
9 JAAR	1,160
6 JAAR	1,105
3 JAAR	1,052

WILLIAM MARSHALL, Secretaris.

MALMESBURY

Executeurskamer en Voogdij- en Brand-Assurantie Maatschappij.

TENDERS.

TENDERS zullen door den Ondergeteekende ontvangen worden tot op Zaterdag, den 15den Februari aanst., voor het koopen van Zeker ½ Aandeel in de plaats Grootfontein, behoorende aan wijlen den heer JAN SMIT, gelegen in deze Afdeeling, nabij Hopefield.

Als Veeplaats is het alombekend als een der besten in het Distrikt Malmesbury, groot in zijn geheel 4250 Morgen.

Voor verdere bijzonderheden doe men aanzoek bij

G. W. KOTZE, Secretaris.

Malmesbury, 7 Jan., 1896.

Klipheuvel Derde-Klas Publieke School (Niet Kerkelijk).

HOOFD-ONDERWIJZER BENOODIGD.

APPLICATIES voor de bovengenoemde betrekking, vergezeld van de noodige getuigschriften, alsmede van bevoegheid om beide het Engelsch en het Hollandsch te onderwijzen zullen door den ondergeteekende tot op den 20ste Februari, worden ontvangen. Een gehuwde persoon zal de voorkeur hebben.

Salaris £120 per jaar met vrij woning. Werkzaamheden te beginnen na April vacantie.

G. J. V. LOUBSER, Hon. Sec.

Adres : Klipheuvel Statie.

Staatsgymnasium.

MITS dezen geschiedt voor de de tweede maal oproeping van applicanten voor de betrekking van een Tweeden Docent in de Wiskunde aan het Staatsgymnasium te Pretoria.

Vereischten zijn:—Bewijs van lidmaatschap eener Protestantsche Kerk, van goed zedelijk gedrag, kennis van de landstaal en behoorlijk afgelegde Academische Studie in de Wiskunde.

Salaris £700 p.a. Applicaties vóór of op 15 Februari e.k., met de vereischte stukken aan het Departement van Onderwijs in te zenden.

Verdere informatie bij

DR. N. MANSVELT, Supt. van Onderwijs, Voorz. v/h Curatorium.

Departement v. Onderwijs, Pretoria, 31 Dec., 1895.

Worcester Landbouw-Genootschap.

DE VEREENIGDE TENTOONSTELLING EN MARKT van bovengenoemde Maatschappij zal gehouden worden op Donderdag en Vrijdag 27 en 28 Februari a.s.

De Tweede Dag zal uitsluitend gebruikt worden voor een Markt ter Verkooping van Levende Have, Produkten, enz. De Poorten zullen voor het publiek om 12 uur geopend worden. Entreegeld 2/-; Kinderen onder 12 jaar Halfprijs.

'S Avonds zal er een PROMENADE CONCERT plaats hebben met het Militaire Muziekcorps tegenwoordig.

Bezoekers der Tentoonstelling zullen met logies tegen redelijken prijs voorzien worden, maar een week vooraf moet daarvan aan den Secretaris kennis gegeven worden.

Prijslijsten in het Engelsch en Hollandsch kunnen aan het Kantoor van den Ondergeteekende verkregen worden.

F. L. LINDENBERG, Secretaris.

BURGSTRAAT, KAAPSTAD

KOCH & DIXIE.

INVOERDERS VAN ALLERLEI IJZERWERK,

BEHOORT MEN ALTIJD EERST TE GAAN OM

KOMBUIS KACHELS EN LEDIKANTEN.

VOOR HET KOMENDE SEIZOEN BEVELEN WE AAN ONZE

TUINSPUIT van de beste kwaliteit.
GRASSPRENKELAARS, TUINBANKEN, HANGMATTEN.
PICNICMANDJES, bevattende alle benoodigdheden voor groote en kleine gezelschappen.
BERGKNAPZAKKEN (zooals op het vasteland van Europa in gebruik) zullen zeer nuttig bevonden worden voor bergbeklimmers.
Probeer ons CARBOLINEUM, die Houtbewarende vloeistof. Timmerhout, met deze uitstekende stof behandeld, zal met succes alle oorzaken van verrotting weerstaan.

AAN AANVRAGEN VAN 'T BINNENLAND WORDT PROMPTE AANDACHT VERLEEND

WM. SPILHAUS & CO.,

42, STRAND STRAAT, KAAPSTAD,

Handelaren, Commissie en Scheepsagenten,

DE Bezigheid van de heeren WILMAN, SPILHAUS & Co., overgenomen hebbende zullen haar in al haar Takken voortzetten bij bovengemeld adres.

INVOERDERS VAN

Koffie, Rijst, Suiker, Oliewaren, Graan en Wolzakken, Zout, Kolen, Thee, alle soorten Kruidenierswaren, Suikerwaren, Peek Frean & Co's. Beschuitjes, Wijn, Bier en Sterke Drank, Cigaren, Stevels en Schoenen.

AGENTEN VOOR

Frister en Rossman's Naaimachines, Pommery & Greno's Champagne, Andrew Usher & Co.'s Whiskies, Buchanan's "House of Commons" Whiskies, Johannis Acrated Waters, Chas. Heidsiecks Champagne, Samuel Allsopp & Son's Bottled Ales & Stouts, Corena's Yeast Cakes, Alsen's Portland Cement, Scandinavian Gecondenseerde Melk, Cameron's "Light of the Age" 150° Olie, Ogden's Cigarettes en Tabak, Tomlinson & Hayward's Schapendip, Wm. Cooper & Nephew's Schapendip, Excelsior Nicotine Schapendip, C. Collies' Vloeibare Schapendip, Rose's Lime Juice Cordial, Planter's Lime Juice Cordial, Planter's Lemon Squash.

KOOPERS VAN Wol en Struisvederen.

PRODUKTEN-AGENTEN voor het Verkoopen of Verschepen op Commissie, van Wol, Vellen, Huiden, Struisvederen en alle soorten Koloniale Produkten.

LIBERALE VOORSCHOTTEN AAN KONTANT.

Telegrafisch Adres : "Spilhaus," Kaapstad.

D. ISAACS & Co
Complete House Furnishers
Cape Town

GEREGISTREERDE HANDELSMERK.

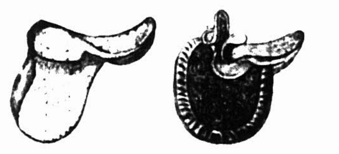

A. T. RUTTER

MAKER van de beroemde Koloniale "INNES" en "CRIGHTON" zadels, bekend over de geheele Kolonie. Zadels op order gemaakt van £3 en meer. Oude zadels nieuw opgemaakt of seknur nagemaak volgens patronen van de klanten.

TUIGEN

Met de nieuwe SCHUIFSTRENG, om the schaven te voorkomen.

Vraag om Prijslijsten

23, DARLING STRAAT, KAAPSTAD

TE KOOP, GOEDKOOP.

NIEUWE verbeterde BRANDEWIJNSKETELS van 80 tot 460 gallons, Speciaal gemaakt voor een lagen watervoorraad. Doe aanzoek bij

W. RAE,
No. 1 Varneys Weg,
Groenepunt, Kaapstad.

ORGELIST BENOODIGD

IN de Ned. Geref. Kerk te Boshof, O.V.S, Salaris £60 per jaar. Schoone gelegenheid om onderwijs in Muziek te geven, en Pianos te stemmen.

Applicaties met getuigschriften van bekwaamheid en goed gedrag, zullen door den Ondergeteekende worden ontvangen tot 21 Februari, 1896.

Applikant zou ook Stadsklerk kunnen worden met een Salaris van £100 per annum, door aanzoek te doen bij den Voorzitter der Municipaliteit. Overeenkomst tusschen Kerkeraad en Municipaliteit om denzelfden persoon, indien mogelijk, voor beide betrekkingen aan te stellen.

P. S. VAN HEERDEN, V.D.M.

Boshof, 21 Jan., 1896.

LETTERZETTERS.

ONMIDDELIJK gevraagd goede Hollandsche Letterzetters. Vast werk. Doe aanzoek aan het Kantoor van dit Blad.

GRAANBOEREN LEEST DIT!

De Massey Harris 4B Toronto Lichte Binder,

VERLAAGDE PRIJS £38 KONTANT.

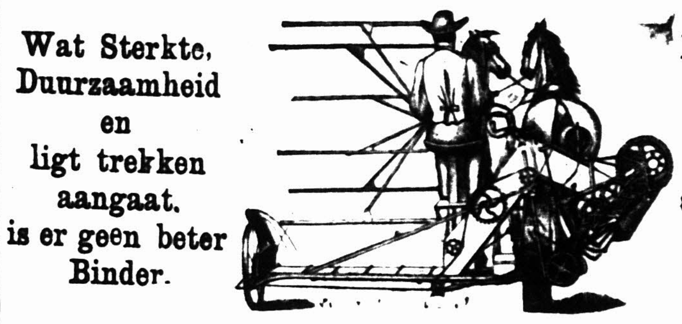

Wat Sterkte, Duurzaamheid en ligt trekken aangaat, is er geen beter Binder.

Deze Binders zijn van het beste Materiaal gemaakt en geen graanboer behoort zonder een te zijn.

De "Iron Age" Vereenigde Harrow en Cultivator, met Stalen Diamanten Tanden.

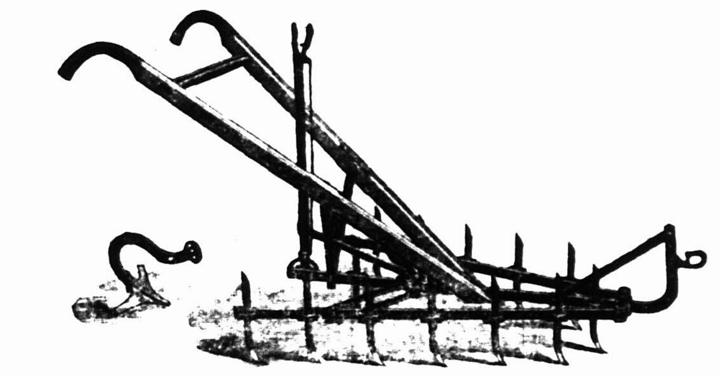

Deze Harrow is zeer sterk gemaakt en wij kunnen haar geheel en al recommendeeren en voelen verzekerd dat hij alle bevrediging zal geven. Hij is onmisbaar voor Wijn en Vruchtboeren.

R. M ROSS & Co.

STRANDSTRAAT, KAAPSTAD.

DE WAAL & CO.

ZWAVEL.

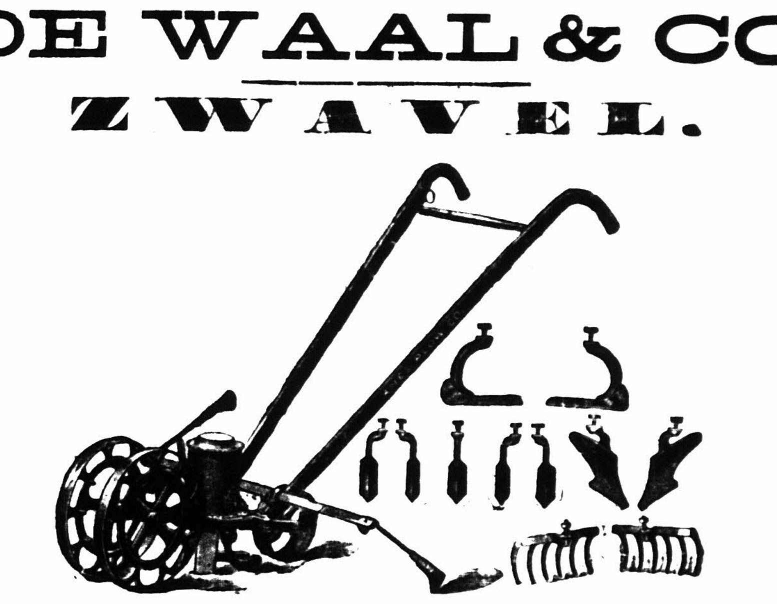

GOMELASTIEK PIJP voor Waterleinings en Wijnpompen.

DORSCHMACHINEN, KOORNMOLEN.

DE WAAL & Co.,

GROENTEPLEIN, BURGSTRAAT, KAAPSTAD.

J. D. CARTWRIGHT & CO.,

GLAS- EN PORCELEIN- MAGAZIJN-

ADDERLEY EN DARLINGSTRATEN.

EET-, Ontbijt-, en Theeservies, Toiletartikelen en alle soorten Aardewerk in groote keuze.

Hang- en Tafellampen, Vloerlampen voor de Voorkamer Tafe messen en *fantasie*- artikelen en alle Huishoud- Benoodigdheden.

Verzilverde en Fantasie Goederen, geschikt voor Trouw, of Verjaardagsresenten een Specialiteit. Juist ontvangen een lading van hun speciale Port

"VICTORIAN WATER-WHITE OIL,"

150° VUURPROEF,

IN PATENTE "FAUCET NOZZLE" EN KANNEN

DE BESTE OLIE IN DE MARKT.

ATTENTIE S.V.P.

CORNELIS MOLL,

ALGEMEENE MAKELAAR,

PAARL,

BELAST zich met het Koopen en Verkoopen van allerlei Koloniale Produkten, zooals: Beste Boer Meel, Du Toit's en Baard Koorn, Zaad- en Voerhaver, Mielies, Rog, Garst, Hooi, Gedroogde Vruchten, Wijnen, Brandewijn, enz., enz.

Korrespondenten in de voornaamste steden in de Kolonie, Oranje Vrijstaat, Bechuanaland, Matabeleland, Transvaal en Natal.

TELEGRAFISCH ADRES : "MOLL."

J. C. SMITH & Co.,

IJZER, KOOL EN TIMMERHOUT MAGAZIJNEN

Koloniaal en Amerikaansch Wagenhout,

STOOM ZAAGMOLENS,

80 BREESTRAAT & RIEBEEKS PLEIN

KAAPSTAD

HET GENAS HEN ALLEN.

MIJNHEER,—Negen maanden geleden betuigde ik in een brief aan u de goede uitwerking van RHEUMATICURO in mijn geval. Ik ben 6.. jaren en heb 28 jaren lang geleden aan CHRONISCHE ASTHMA en RHEUMATIEK, zocht verlichting van vele beroemde geneeskundigen, en probeerde alles zonder baat te vinden en had in mijn geval alle geloof in menschelijke bekwaamheid verloren, ... dat ik RHEUMATICURO probeerde en ... zijn mijn Neuralgia, Rheumatiek en pijn in hoofd en aangezicht verdwenen en ... nieuws is ver en wijd verspreid dat "... meester VAN ROOY amper heellemaal genezen was van die wonderlijke Medicijn," en ... was werkelijk het geval; elkeen die ... probeerde beveelt het aan.

De heer JACOB VAN ZIJL van Vlakfontein (3 uur van Steijnsburg), is genezen ... een schijnbaar ongeneeslijk geval van Rheumatiek en Jicht. Nooit, zei zijn moeder Mevr. VAN ZIJL aan mij, was er een erger geval van "Koorts Ziekte," zooals zij het noemen. De eerste dosis RHEUMATICURO ... met de lijdende jonge man rustig slapen ... medecijn werd voortdurend toegediend, hoewel de buren en vrienden zeiden zij niet verwachten dat hij leven zou, ... *hij twee-maal hier*, en getuigde van de geneeskracht van de RHEUMATICURO PILLEN.

De oude heer VAN DER WALT, van Beddersdal ... werd genezen door één bottel.

De heer A. COETZEE, Brandvlei, Middelburg, ... vond dadelijk verlichting. Mijn zoon JAN en ... schoonvader, de heer J. A. SMIT, van Wonderboom, Burgersdorp, werden ook genezen maar ik moet sluiten—Ik blijf uw dankbare vriend, J. C. VAN ...

JONES RHEUMATICURO.

Het groote Zuid-Afrikaansche geneesmiddel voor Jicht, Rheumatiek, Rheumatische Jicht, Lenden Jicht, Heup Jicht, Aangezichts-pijnen, enz. en ... vele duizenden gevallen, veel erger dan boven genoemden genezen. Is verkrijgbaar van alle Apothekers en Winkeliers door geheel Zuid-Afrika.

Vruchten-Kistjes.

DE Ondergeteekenden hebben te koop Vruchten-, Rozijnen en Wijn-Kistjes in verschillende grootte tegen de Laagste Prijzen.

THESEN & Co, Strandstraat.

BESTE JUWELIERSWAREN

Klokken, Horloges, Brillen, Pincenez, enz.

PRIJZEN MATIG

In 't groot en in 't klein.

THIES & THORNBURG

36, LANGSTRAAT,

TRAMSTATION

ZUID-AFRIKAANSCHE Koninklijke Maildienst.

De "Castle Mail" Maatschappij.

DE Stoombooten dezer Lijn vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m. via Madeira en Plymouth, te Sint. Helena en Ascension aanleggende op de bepaalde tusschen tijden.

Feb. 5—ROSLIN CASTLE, Kapt. TRAVERS.
„ 19—DUNOTTAR CASTLE, Kapt. HAY.

EXTRA BOOTEN VOOR ENGELAND, VIA LAS PALMAS

HARLECH CASTLE, Kapt. WARDEN, omtrent ... Februari.
STATE OF CALIFORNIA, Kapt. MARSHALL, omtrent 19 Februari.

Voor Vracht of Passage vervoege men zich bij de Agenten van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ, (Beperkt).

UNION LINE.

Koninklijke Maildienst.

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT.)

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad, naar Engeland via Madeira, om den anderen Woensdag, 4 uur n.m., als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

Feb. 12—MEXICAN, Kapt. REYNOLDS.
Feb. 19—NORMAN, (Twin Screw), Kapt. JONES

Een van de Maatschappij's mooie Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoombooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen eene vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden ... tegenprijs binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Union Stoomboot Maatschappij, Adderleystraat.

Gedrukt en Uitgegeven door de Drukpers Maatschappij Van de Suid Afrikaan... Beperkt, in haar Kantoor ... St. George's Straat, Kaapstad.